

ตามชั้น กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินดังกล่าวย่อมเป็นของผู้เสียหาย แต่เมื่อจำเลยเลือกและหยิบสินค้าออกมาตามต้องการแล้ว กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินดังกล่าวย่อมโอนมาเป็นของจำเลยทันทีเพราะเป็นทรัพย์สินเฉพาะสิ่งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๖๐ ประกอบด้วยมาตรา ๑๙๕ วรรคสอง เห็นว่า **หลักเรื่องการโอนกรรมสิทธิ์ตามบทบัญญัติของกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่จำเลยกล่าวอ้างมานั้น เป็นหลักการพิจารณาเกี่ยวกับความรับผิดในทางแพ่งของสัญญาซื้อขายที่ได้มีการกระทำโดยสุจริต ซึ่งเป็นคนละกรณีกับการพิจารณาความรับผิดในทางอาญาดังเช่นกรณีนี้** เนื่องจากทรัพย์สินของผู้เสียหายที่วางไว้ในร้านของผู้เสียหายเพื่อจำหน่ายแก่ผู้มาซื้อ กรรมสิทธิ์และสิทธิครอบครองในทรัพย์สินดังกล่าวย่อมเป็นของผู้เสียหาย แต่เมื่อซื้อเท็จจริงได้ความว่าจำเลยเอาไปซึ่งทรัพย์สินดังกล่าวด้วยวิธีการนำไปซุกซ่อนไว้ในเสื้อผ้าของจำเลยโดยมีเจตนาที่จะไม่ชำระราคาทรัพย์สินนั้น จึงเป็นการกระทำโดยเจตนาทุจริตเพื่อได้ทรัพย์สินของผู้เสียหายดังกล่าวไป การกระทำของจำเลยจึงครบองค์ประกอบความผิดฐานลักทรัพย์แล้ว (ฎ.๖๖๕๖/๒๕๕๑)

- การที่จำเลยซึ่งเป็นพนักงานกำลังปฏิบัติหน้าที่และเซ็นรถบรรทุกกล่องไม้ซึ่งเห็นได้จากภาพถ่ายหมาย จ.๑ อย่างชัดเจนว่าไม่มีลักษณะเป็นสินค้าเพื่อจะนำผ่านช่องทางออกไปนั้น เป็นพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นเจตนาของจำเลยว่ามีเจตนาที่จะตบตาหลีกเลี่ยงการถูกตรวจค้นจากพนักงานรักษาความปลอดภัยเนื่องจากกล่องไม้มิใช่สินค้าของห้างสรรพสินค้าแต่ประการใด **แม้จำเลยจะยังมีได้พาทรัพย์สินของผู้เสียหายออกไปพ้นนอกห้างสรรพสินค้าโลตัส ที่เกิดเหตุ แต่ก็ได้เคลื่อนย้ายทรัพย์สินออกจากจุดที่ผู้เสียหายเก็บหรือวางทรัพย์สินไว้ ทั้งยังผ่านจุดที่ลูกค้าจะต้องชำระค่าสินค้าแก่พนักงานเก็บเงินไปแล้ว** จึงถือได้ว่าจำเลยพาทรัพย์สินของผู้เสียหายเคลื่อนที่ไปแล้วโดยมีเจตนาทุจริต การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดสำเร็จ มิใช่เพียงพยายามกระทำความผิด (ฎ.๔๑๓/๒๕๕๒)

การเอาไปซึ่งทรัพย์สิน แม้ผู้กระทำมิได้เอาทรัพย์สินไปเอง แต่ให้ผู้อื่นเอาไปก็ผิดลักทรัพย์

- จำเลยบอกขายถึงน้ำมันของกลาง ซึ่งวางอยู่ในที่ดินของผู้อื่นให้แก่ผู้ซื้อ โดยแจ้งแก่ผู้ซื้อว่าถึงน้ำมันของกลางเป็นของจำเลย แต่ความจริงเป็นของผู้เสียหาย ผู้ซื้อตกลงซื้อถึงน้ำมันของกลางแล้ว **ได้ว่าจ้าง ส.ให้ขนถึงน้ำมันของกลางไปไว้ที่สถานีบริการน้ำมันของผู้ซื้อ** หลังจากนั้นผู้ซื้อจึงชำระราคาให้แก่จำเลย โดยผู้เสียหายมิได้ยินยอมด้วยแต่อย่างใด การกระทำของจำเลยเป็นการเอาไปซึ่งทรัพย์สินของผู้อื่นโดยทุจริตแล้ว จึงมีความผิดฐานลักทรัพย์ (ฎ.๗๒๙๗/๒๕๕๗)

การเอาทรัพย์สินไปชั่วคราวโดยไม่มีเจตนาตัดกรรมสิทธิ์ตลอดไป ไม่มีความผิดฐานลักทรัพย์

- การกระทำที่จะถือว่าเอาทรัพย์สินของผู้อื่นไปอันจะเป็นความผิดฐานลักทรัพย์นั้น จะต้องเป็นการกระทำเพื่อตัดกรรมสิทธิ์ของเจ้าของทรัพย์สินตลอดไป จำเลยเป็นลูกจ้างของผู้เสียหาย มีหน้าที่ตรวจสอบสภาพรถยนต์นำรถไปส่งให้ผู้เช่าและติดตามรถคืน ได้นำรถยนต์ของผู้เสียหายไปทำความสะอาด ต่อมาจำเลยได้นำไปใช้ประโยชน์เพื่อรับน้ำชายกับครอบครัวไปจังหวัดนครราชสีมา แต่เพียงทำรถเสีย จำเลยไม่สามารถหาเพียงทำยไปซ่อมรถยนต์คันดังกล่าว ตำรวจจึงให้ลากรถยนต์ไปจอดไว้ที่ฟาร์มเลี้ยงไก่ จำเลยมอบกุญแจรถยนต์ไว้กับเจ้าของฟาร์มเก็บใบขับขี่ บัตรประจำตัวและหลักฐานเกี่ยวกับทะเบียนรถไว้ในรถแล้วจำเลยกลับกรุงเทพมหานคร และไปทำงานที่ห้างผู้เสียหายตามปกติ จำเลยพยายามหาซื้อเพียงทำยแล้ว แต่ซื้อไม่ได้ ต่อมาผู้เสียหายได้รับรถยนต์คืนจากตำรวจท้องที่ ดังนี้ การกระทำของจำเลยเป็นการพารถยนต์ของผู้เสียหายเคลื่อนที่ไป อาจเป็นการแย่งการครอบครองไปจากผู้เสียหาย ถือเป็นการเอาทรัพย์สินของผู้เสียหายไปชั่วคราว มิได้กระทำความผิดฐานลักทรัพย์ได้ แต่ตามพฤติการณ์จำเลยเจตนาเอารถของผู้เสียหายไปใช้ชั่วคราว มิได้กระทำเพื่อ

เป็นการตัดกรรมสิทธิ์ของผู้เสียหายตลอดไป จึงมิใช่เป็นการเอาทรัพย์สินของผู้เสียหายไปอันจะเป็นความผิดฐานลักทรัพย์ (ฎ.๑๐๐๒/๒๕๓๕)

- จำเลยทั้งสองว่าจ้างให้ผู้เสียหายขับรถจักรยานยนต์ไปส่งระหว่างทางมีการบังคับให้ผู้เสียหายเข้าไปในกระท่อมแต่ผู้เสียหายไม่ยอม จำเลยที่ ๒ เอามือรัดคอผู้เสียหายและดึงเอากุญแจมาส่งให้จำเลยที่ ๑ ซึ่งนั่งขับรถจักรยานยนต์อยู่ เมื่อมีคนขับรถจักรยานยนต์รับจ้างเข้ามาช่วย จำเลยทั้งสองก็เอารถจักรยานยนต์ของผู้เสียหายขับหลบหนีไป ก่อนจำเลยทั้งสองขับรถจักรยานยนต์หลบหนีไปมีจำเลยคนหนึ่งพูดว่าให้ผู้เสียหายไปเอารถจักรยานยนต์คืนที่โรงเรียนวัด บ. แสดงให้เห็นว่าจำเลยทั้งสองเพียงต้องการนำรถจักรยานยนต์คืนที่ผู้เสียหายขับไปใช้ชั่วคราวโดยตั้งใจจะคืนให้ภายหลัง มิได้กระทำเพื่อเป็นการตัดกรรมสิทธิ์ตลอดไป จึงมิใช่เป็นการกระทำที่ถือว่าเอาทรัพย์สินของผู้เสียหายไป อันจะเป็นความผิดฐานลักทรัพย์ (ฎ.๑๙๑๕/๒๕๔๓)

การแย่งใช้คลื่นสัญญาณโทรศัพท์ไม่เป็นการเอาไปซึ่งทรัพย์สินไม่มีความผิดฐานลักทรัพย์

- ที่ฟ้องระบุว่าจำเลยนำโทรศัพท์มือถือมาทำการปรับจูนและก๊อปปี้คลื่นสัญญาณโทรศัพท์หมายเลข ๙๕๗๓๓๓๖ ซึ่งเป็นคลื่นสัญญาณโทรศัพท์ระบบเซลลูลาร์ ๙๐๐ มือถือของบริษัทแอดวานซ์อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) ผู้เสียหายเข้าเครื่องโทรศัพท์มือถือดังกล่าว แล้วลักเอาไปซึ่งสัญญาณโทรศัพท์หมายเลข ๙๕๗๓๓๓๖ ของผู้เสียหายคิดค่าเสียหายเป็นเงิน ๒๔,๗๓๓ บาท โดยทุจริต โดยใช้โทรศัพท์มือถือดังกล่าวส่งและรับวิทยุคมนาคมโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตนั้นก็เป็นเพียงการทำการรับส่งวิทยุคมนาคม โดยอาศัยคลื่นสัญญาณโทรศัพท์ของผู้เสียหายโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าเป็นการแย่งใช้คลื่นสัญญาณโทรศัพท์ของผู้เสียหายโดยไม่มีสิทธิของตนเอง จึงมิใช่เป็นการเอาทรัพย์สินของผู้เสียหายไปโดยทุจริต การกระทำของจำเลยตามฟ้องจึงไม่มีความผิดฐานลักทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓๔ แม้จำเลยจะให้การรับสารภาพก็ตาม เมื่อการกระทำของจำเลยไม่มีความผิดฐานลักทรัพย์ ต้องพิพากษายกฟ้อง (ฎ.๕๓๕๔/๒๕๓๙)

- ที่โจทก์บรรยายฟ้องโดยระบุว่า จำเลยกับพวกร่วมกันลักเอาคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าอันเป็นทรัพย์สินขององค์การโทรศัพท์ฯ ผู้เสียหายที่ผลิตขึ้นเพื่อใช้กับวิทยุคมนาคม โดยจำเลยกับพวกนำเครื่องโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ปรับคลื่นสัญญาณและรหัสเลขหมายของโทรศัพท์หมายเลข ๒๑๖๕๗๙๑ มาใช้ติดต่อสื่อสารโทรออกหรือรับการเรียกเข้าผ่านสถานีและชุมสายโทรศัพท์ระบบเซลลูลาร์ ๔๗๐ ของผู้เสียหาย คำนวณเป็นราคาทรัพย์สินที่ลักไป ๕๒,๒๖๕.๔๐ บาท นั้น เห็นว่า การกระทำของจำเลยตามคำบรรยายฟ้องของโจทก์เป็นเพียงการทำการรับส่งวิทยุคมนาคมหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าเป็นการแย่งใช้คลื่นสัญญาณโทรศัพท์โดยไม่มีสิทธิของตนเอง จึงมิใช่เป็นการเอาไปซึ่งทรัพย์สินของผู้เสียหายโดยทุจริต การกระทำของจำเลยจึงไม่มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓๕ (๑) (๗) วรรคสอง แม้จำเลยจะให้การรับสารภาพ ศาลก็ต้องยกฟ้อง (ฎ.๘๑๗๗/๒๕๔๓)

หากตัวทรัพย์สินยังไม่เคลื่อนที่ไปจากจุดเดิมเป็นความผิดเพียงฐานพยายาม

- สุกกรตัวเกิดเหตุมีน้ำหนักเกือบ ๒๐๐ กิโลกรัม ไม่สามารถอุ้มหรือจับไปได้โดยง่ายทั้งวัดเจ้าของสุกรก็ไม่ได้กักขัง แต่ปล่อยให้มันอิสระไปไหนมาไหนได้ ขณะที่นายดาบตำรวจ อ. เข้าจับกุมจำเลยที่ ๑ และที่ ๓ ถึงที่ ๕ กำลังช่วยกันดึงและผลักดันสุกรให้เข้าไปในช่องบรรจุ สุกกรยังไม่ได้เข้าไปในช่องทั้งตัว ทั้งยังไม่ได้นำขึ้นรถ จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ ถึงที่ ๕ ยังไม่อยู่ในฐานะที่สามารถจะนำสุกรไปได้ การกระทำของจำเลยที่ ๑ และที่ ๓ ถึงที่ ๕ จึงยังไม่บรรลุผล คงเป็นความผิดฐานพยายามลักทรัพย์โดยใช้ยานพาหนะเท่านั้น (ฎ.๗๐๕๓/๒๕๔๕)

- จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ กับพวกนำรถบรรทุกของกลางเข้าไปจอดในบริเวณโรงงานที่เกิดเหตุซึ่งล้อมรั้วสังกะสีในยามวิกาล แล้วจำเลยที่ ๒ ใช้ไฟฉายส่องไปที่มอเตอร์ซึ่งติดตั้งอยู่บนโครงเหล็ก เป็นการสำรวจทรัพย์สินที่จะลักและเพื่อจะขนทรัพย์สินนั้นไปไว้บนรถบรรทุกของกลางที่นำเข้ามาในบริเวณโรงงานที่เกิดเหตุ แม้จำเลยที่ ๒ ยังไม่ได้แตะต้องตัวทรัพย์สิน แต่นับว่าใกล้ขีดพร้อมที่จะเอาทรัพย์สินไปได้ในทันทีทันใด การกระทำของจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ กับพวกอยู่ในชั้นลงมือกระทำความผิดแล้วเพียงแต่กระทำไปไม่ตลอดเพราะ บ. กับพวกพบจำเลยที่ ๒ กับพวกก่อนที่จำเลยที่ ๒ กับพวกจะลักทรัพย์สินไป การกระทำของจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จึงเป็นความผิดฐานพยายามลักทรัพย์สินแล้ว (ฎ.๔๙๓๘๘/๒๕๕๔)

- พฤติการณ์ที่จำเลยที่ ๑ เดินไขกุญแจรถจักรยานยนต์ไปเรื่อย ๆ ประมาณ ๑๐ กว่าคันจนกว่าจะไขกุญแจรถได้ และการที่จำเลยที่ ๑ ขึ้นไปนั่งคร่อมรถจักรยานยนต์ของผู้เสียหายเพื่อจะไขกุญแจรถนั้น แสดงว่าจำเลยที่ ๑ มีเจตนาลักรถจักรยานยนต์ของผู้เสียหาย แต่เมื่อข้อเท็จจริงในคดีรับฟังได้เพียงว่าจำเลยที่ ๑ นั่งคร่อมรถจักรยานยนต์ของผู้เสียหายโดยยังไม่ได้เอารถออก จึงเป็นการลงมือลักทรัพย์สินแล้ว แต่กระทำไปไม่ตลอดเพราะเจ้าพนักงานตำรวจและผู้เสียหายมาถึงที่เกิดเหตุก่อน ทำให้จำเลยที่ ๑ เอารถจักรยานยนต์ของผู้เสียหายไปไม่ได้ จำเลยที่ ๑ ย่อมมีความผิดฐานพยายามลักทรัพย์สินในเวลากลางคืน (ฎ.๕๗๒๕/๒๕๕๔)

๔.๒ ทรัพย์สินของผู้อื่นหรือที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย

๔.๒.๑ ความหมายของทรัพย์สิน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๗ ทรัพย์สินหมายความว่า วัตถุที่มีรูปร่าง ดังนั้นทรัพย์สินที่ถูกลักได้จึงต้องเป็นวัตถุที่มีรูปร่าง วัตถุไม่มีรูปร่างเช่น ข้อมูลในแผ่นบันทึกข้อมูล, รหัส (Password), คลื่นโทรศัพท์ในอากาศ ย่อมไม่เป็นทรัพย์สินที่จะลักได้ แต่กระแสไฟฟ้าและสัญญาณโทรศัพท์ซึ่งอยู่ในสายไฟฟ้าและสายสัญญาณโทรศัพท์ถือว่าเป็นวัตถุที่มีรูปร่างและถือเป็นทรัพย์สิน (ฎ.๑๘๘๐/๒๕๔๒ ประชุมใหญ่) ทรัพย์สินที่ถูกลักต้องเป็นสังหาริมทรัพย์ซึ่งสามารถนำเคลื่อนที่ได้ อสังหาริมทรัพย์ไม่สามารถนำเคลื่อนที่ได้จึงมิใช่ทรัพย์สินที่จะถูกลักได้ แต่หากเอาดินจากที่ดินไปขาย ดินย่อมเปลี่ยนสภาพเป็นสังหาริมทรัพย์ซึ่งอาจถูกลักได้ (ฎ.๗๕๕/๒๕๒๗ ประชุมใหญ่)

ข้อมูล ตามพจนานุกรมให้ความหมายว่า “ข้อเท็จจริงหรือสิ่งที่ถือหรือยอมรับว่าเป็นข้อเท็จจริงสำหรับใช้เป็นหลักอนุমানหาความจริงหรือการคำนวณ” ส่วนข้อเท็จจริงหมายความว่า “ข้อความแห่งเหตุการณ์ที่เป็นมาหรือที่เป็นอยู่ตามจริง ข้อความหรือเหตุการณ์ที่จะต้องวินิจฉัยว่าเท็จหรือจริง” ดังนั้นข้อมูลจึงไม่นับเป็นวัตถุที่มีรูปร่าง สำหรับตัวอักษร ภาพ แผนผัง และตราสารเป็นเพียงสัญลักษณ์ที่ถ่ายทอดความหมายของข้อมูลออกจากแผ่นบันทึกข้อมูลโดยอาศัยเครื่องคอมพิวเตอร์ มิใช่รูปร่างของข้อมูล เมื่อ ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๗ บัญญัติว่า ทรัพย์สิน หมายความว่า วัตถุที่มีรูปร่าง ข้อมูลในแผ่นบันทึกข้อมูลจึงไม่ถือเป็นทรัพย์สิน การที่จำเลยนำแผ่นบันทึกข้อมูลเปล่าลอกข้อมูลจากแผ่นบันทึกข้อมูลของโจทก์ร่วม จึงไม่เป็นความผิดฐานลักทรัพย์สิน (ฎ.๕๑๖๑/๒๕๔๗) แต่หากลักตัวแผ่นบันทึกข้อมูลย่อมเป็นการลักทรัพย์สิน เพราะแม้ข้อมูลจะไม่เป็นทรัพย์สิน แต่แผ่นซึ่งบันทึกข้อมูลเป็นทรัพย์สิน

รหัส (password) ที่เป็นรหัสติดตั้งโปรแกรมคอมพิวเตอร์เป็นเพียงข้อมูล มิใช่วัตถุที่มีรูปร่าง จึงมิใช่ทรัพย์สิน

คำชี้ขาดความเห็นแย้งที่ ๖๖๔/๒๕๔๙ บริษัทฯ ผู้เสียหายดำเนินกิจการเกี่ยวกับด้านโทรคมนาคม และผู้ต้องหาทำงานในหน้าที่ผู้อำนวยการฝ่ายเทคนิคและปฏิบัติการ ต่อมาบริษัทฯ ผู้เสียหายสั่งซื้อโปรแกรม “ระบบตรวจนับเวลาการใช้โทรศัพท์” จากประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งผู้ใช้โปรแกรมดังกล่าวได้มีเพียงผู้ต้องหาเท่านั้นที่จะมี “รหัส (PASSWORD) ส่วนตัวที่เป็น “รหัสติดตั้ง” ลงไว้ในเครื่องคอมพิวเตอร์

พนักงานคนอื่นจะเข้าตรวจสอบการนับเวลาจะต้องมี “รหัสย่อ” เพื่อเข้าใช้งานอีกทอดหนึ่ง ต่อมาวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๔๘ ผู้ต้องหาได้ลาออกจากบริษัทฯ ผู้เสียหาย และไม่ส่งคืน “รหัสติดตั้ง” ทำให้บริษัทฯ ผู้เสียหาย ไม่สามารถตรวจนับเวลาการใช้โทรศัพท์ได้เพราะผู้ต้องหาได้ลงล้างระบบการตรวจนับเวลาทั้งหมด ทำให้ได้รับความเสียหาย บริษัทฯ ผู้เสียหายได้ทวงถาม แต่ผู้ต้องหาไม่คืนให้อัยการสูงสุดพิจารณาแล้ว เห็นว่า รหัสติดตั้งดังกล่าวเป็นเพียงตัวเลขหรืออักษร ดังนั้นรหัสดังกล่าวเป็นเพียงโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่เป็นงานที่เกิดจากการแสดงออกซึ่งความคิดและเป็นข้อมูลที่ไม่ได้บรรจุรูปแบบไว้ในอุปกรณ์วัตถุใด ดังนั้น ข้อมูลจึงไม่อาจจะพึงถือได้ว่าเป็นวัตถุมีรูปร่าง ตัวอักษร ภาพ แบบผัง และตราสาร แต่เป็นเพียงสัญลักษณ์ที่ถ่ายทอดความหมายของข้อมูลออกจากแผ่นบันทึกข้อมูลโดยอาศัยเครื่องคอมพิวเตอร์ ซึ่งมีใช้รูปร่างของข้อมูล จึงมิใช่ทรัพย์สินตามความหมายของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๗ ตลอดจนมิใช่เอกสารตามความหมายของประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑ (๗) และมีใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ตามความหมายของประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑ (๑๔) จากพฤติการณ์แห่งคดีจึงมิใช่กรณีที่ต้องหาครอบครองทรัพย์สินของผู้อื่น หรือผู้ซึ่งเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย แล้วเบียดบังเอาทรัพย์สินนั้นเป็นของตนหรือบุคคลที่สามโดยทุจริต อันเป็นองค์ประกอบความผิดฐานลักขโมยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๕๒ แต่เป็นกรณีที่ผู้ต้องหากำหนดรหัสติดตั้งโปรแกรมระบบตรวจนับเวลาการใช้โทรศัพท์ไว้ที่เครื่องคอมพิวเตอร์ของบริษัทฯ ผู้เสียหาย ต่อมาเมื่อผู้ต้องหาลาออกจากบริษัทฯ ผู้เสียหายแล้ว ไม่แจ้งรหัสติดตั้งให้แก่บริษัทฯ ผู้เสียหาย เป็นเหตุให้บริษัทฯ ผู้เสียหายไม่สามารถใช้โปรแกรมตรวจนับเวลาได้อย่างสมบูรณ์ ต่อมาได้มีคนร้ายลักเอาเครื่องคอมพิวเตอร์ของบริษัทฯ ผู้เสียหายไป การกระทำของผู้ต้องหาจึงไม่เข้าองค์ประกอบความผิดฐานลักขโมย พยานหลักฐานไม่พอพ้อง จึงชี้ขาดไม่ฟ้องผู้ต้องหา ฐานลักขโมยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๕๒

กระแสไฟฟ้าเป็นทรัพย์สินที่ถูกลักได้เพราะเป็นพลังงานที่อยู่ในสายไฟฟ้า

- การลักกระแสไฟฟ้าย่อมเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓๔ หรือ ๓๓๕ แล้วแต่กรณี (ฎ.๘๗๗/๒๕๐๑ ประชุมใหญ่)

สัญญาณโทรศัพท์จากสายสัญญาณและตู้โทรศัพท์สาธารณะเป็นทรัพย์สินที่ถูกลักได้เช่นเดียวกับกระแสไฟฟ้า (ฎ.๑๘๘๐/๒๕๔๒ ประชุมใหญ่, ฎ.๒๒๘๖/๒๕๔๕, ฎ.๓๖๘๔/๒๕๔๗) ต่างจากคลื่นสัญญาณโทรศัพท์มือถือซึ่งล่องลอยอยู่ในอากาศซึ่งผู้ลักลอบใช้ไม่มีความผิดฐานลักทรัพย์ (ฎ.๕๓๕๔/๒๕๓๙, ฎ.๘๑๗๗/๒๕๔๓)

- คำว่า "โทรศัพท์" สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนโดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเล่มที่ ๗ หน้า ๒๕๐ อธิบายว่าโทรศัพท์เป็นวิธีแปลงเสียงพูดให้เป็นกระแสไฟฟ้าแล้วส่งกระแสไฟฟ้านั้นไปในสายลวดไปเข้าเครื่องรับปลายทางที่จะทำหน้าที่เปลี่ยนกระแสไฟฟ้าให้กลับเป็นเสียงพูดอีกครั้งหนึ่ง สัญญาณโทรศัพท์จึงเป็นกระแสไฟฟ้าที่แปลงมาจากเสียงพูดเคลื่อนที่ไปตามสายลวดตัวนำจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง การที่จำเลยลักเอาสัญญาณโทรศัพท์จากตู้โทรศัพท์สาธารณะซึ่งอยู่ในความครอบครองขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยไปใช้เพื่อประโยชน์ของจำเลยโดยทุจริตจึงเป็นความผิดฐานลักทรัพย์เช่นเดียวกับการลักกระแสไฟฟ้าตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๗๗/๒๕๐๑ (ประชุมใหญ่) ส่วนคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๓๕๔/๒๕๓๙ ที่จำเลยอ้างมาในฎีกานั้น ข้อเท็จจริงไม่ตรงกับคดีนี้ เนื่องจากคดีดังกล่าวเป็นเรื่องจำเลยปรับจนและถือปี่คลื่นสัญญาณโทรศัพท์มือถือแล้วใช้รับส่งวิทยุคมนาคม โดยอาศัยคลื่นสัญญาณโทรศัพท์ของผู้เสียหายที่ล่องลอยอยู่ในอากาศ กรณีจึงแตกต่างกับข้อเท็จจริงในคดีนี้ซึ่งเป็นเรื่องลัก

สัญญาณโทรศัพท์ที่อยู่ภายในสายโทรศัพท์และอยู่ในความครอบครองขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยที่ ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ พิพากษาว่า จำเลยมีความผิดฐานลักทรัพย์จึงชอบแล้ว (ฎ.๑๘๘๐/๒๕๔๒ ประชุมใหญ่)

- สัญญาณโทรศัพท์เป็นกรรมวิธีแปลงเสียงพูดให้เป็นกระแสไฟฟ้าแล้วส่งกระแสไฟฟ้านั้นไปในสายลวดไปเข้าเครื่องที่ศูนย์ชุมสายประจำภูมิภาคของการสื่อสารแห่งประเทศไทยผู้เสียหาย แล้วแปลงสัญญาณไฟฟ้าเป็นคลื่นวิทยุส่งไปยังเครื่องรับปลายทางในต่างประเทศ เครื่องรับปลายทางจะแปลงสัญญาณกลับเป็นเสียงพูดอีกครั้งหนึ่ง สัญญาณโทรศัพท์จึงเป็นกระแสไฟฟ้าที่แปลงมาจากเสียงพูดเคลื่อนที่ไปตามสายลวดที่จำเลยต่อพ่วงเป็นตัวนำจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง การที่จำเลยลักเอาสัญญาณโทรศัพท์จากสายโทรศัพท์ซึ่งอยู่ในความครอบครองของผู้เสียหายไปใช้เพื่อประโยชน์ของจำเลยโดยทุจริต จึงเป็นความผิดฐานลักทรัพย์ (ฎ.๒๒๘๖/๒๕๔๕)

๔.๒.๒ ของผู้อื่นหรือที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย

ทรัพย์สินที่ถูกลักต้องเป็นทรัพย์สินมีเจ้าของโดยถือตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

- ตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ มาตรา ๗๓ ให้สิทธิแก่ผู้ถือประทานบัตรใช้ที่ดินในเขตเหมืองแร่ที่มีแร่ไม่สมบูรณ์พอที่จะเปิดทำเหมืองเพื่อเกษตรกรรมในระหว่างอายุประทานบัตรได้ การที่โจทก์ซึ่งเป็นผู้ถือประทานบัตรเหมืองแร่ปลุกต้นยางพาราลงในที่ดินซึ่งอยู่ในเขตเหมืองแร่ซึ่งเป็นป่าสงวนแห่งชาติ เป็นการใช้สิทธิในฐานะผู้ถือประทานบัตร แม้ภายหลังประทานบัตรเหมืองแร่หมดอายุแล้ว ก็ไม่ทำให้ต้นยางพาราที่ปลูกไว้เป็นส่วนควบของที่ดินตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๔๖ ยางพารายังคงเป็นทรัพย์สินของโจทก์ การที่จำเลยกรีดเอาน้ำยางพาราจากต้นยางพาราของโจทก์ไปจึงเป็นความผิดฐานลักทรัพย์ (ฎ.๗๑๙๓/๒๕๔๗)

- โจทก์ร่วมเป็นเจ้าของโรงเรียนสอนภาษา อ. โจทก์ร่วมจึงเป็นผู้มีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินทุกประเภทรวมทั้งเอกสารใบเสร็จรับเงินและเงินค่าสมัครเรียนซึ่งเป็นของกิจการโรงเรียนดังกล่าว ส่วนการที่โจทก์ร่วมได้รับอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนให้รับโอนโรงเรียน เพื่อดำเนินกิจการในนามของโจทก์ร่วมภายหลังเกิดเหตุแล้ว หากได้กระทบถึงความเป็นเจ้าของกิจการโรงเรียนของโจทก์ร่วมไม่เมื่อมีการรับเงินค่าสมัครเรียนดังกล่าวโดยมีการออกใบเสร็จรับเงินในนามของโรงเรียนโจทก์ร่วมให้แก่ผู้สมัครเรียน ซึ่งจำเลยลูกจ้างโจทก์ร่วมทำหน้าที่รับเงินค่าสมัครเรียนไว้ต้องส่งมอบเงินนั้นให้แก่โจทก์ร่วมผู้เป็นนายจ้าง การที่จำเลยเอาเอกสารใบเสร็จรับเงินและเงินดังกล่าวไปเสียโดยทุจริตย่อมก่อให้เกิดความเสียหายแก่โจทก์ร่วม การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘๘ และ ๓๓๕ (๑๑) (ฎ.๘๑๔๑/๒๕๔๗)

ถ้าเป็นทรัพย์สินไม่มีเจ้าของ หรือเจ้าของเลิกการครอบครองโดยเจตนาสละกรรมสิทธิ์ ทรัพย์สินนั้นก็กลายเป็นทรัพย์สินไม่มีเจ้าของตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๑๙ ผู้ใดเอาไปก็ไม่เป็นความผิดฐานลักทรัพย์

- ปลาในหนองน้ำสาธารณะที่นายแดงขุดลอกกว้างยาวด้านละ ๑๐ วา เพื่อว่าเมื่อฤดูน้ำลดปลาจะได้มาอยู่ในบริเวณที่ขุดลอก แต่นายแดงมิได้กั้นเขตเป็นสัดส่วน ปลายังอยู่ในหนองน้ำเป็นอิสระ จะถือว่าปลาเป็นของนายแดงไม่ได้ การที่นายดำจับปลาในหนองน้ำสาธารณะดังกล่าวจึงไม่ผิดฐานลักทรัพย์ (ฎ.๑๖๘๔/๒๕๑๓ ประชุมใหญ่)

- รั้งนกอีแอ่นในถ้ำ เป็นทรัพย์สินไม่มีเจ้าของ แต่บุคคลอาจได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์โดยเข้ายึดถือเอา การที่ผู้เสียหายได้รับอนุญาตให้เก็บรั้งนกอีแอ่น อันเป็นการผูกขาดจากรัฐบาล ผู้เสียหายมีสิทธิเพียง

ว่าถ้าประสงค์จะเก็บรังนกก็อ่อนในถ้าที่ผูกขาดย่อมมีสิทธิที่จะเข้าเก็บเอาได้ไม่ถูกหวงห้ามเสมือนบุคคลผู้ไม่ได้ รับอนุญาต แต่จะมีกรรมสิทธิ์ได้ในรังนกก็อ่อนยังจะต้องมีการเข้ายึดเอาอีกชั้นหนึ่งก่อน เมื่อผู้เสียหายยังมีได้ เข้าถือเอารังนกก็อ่อน ตามมาตรา ๑๓๑๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้เสียหายจึงมิได้เป็นเจ้าของในรังนก การเก็บรังนกก็อ่อนดังกล่าวของจำเลยทั้งสามกับพวก จึงไม่มีความผิดฐานร่วมกันลักทรัพย์ (ฎ.๒๗๖๓/๒๕๔๑, ๖๗๓๖/๒๕๔๑)

- กะหล่ำปลีที่ผู้เสียหายบรรทุกไปในรถยนต์ตกลงไปบนถนนและผู้เสียหายไม่มีเจตนาจะ ยึดถือกรรมสิทธิ์ในกะหล่ำปลีที่ตกไปบนถนนแล้วเพราะไม่อาจนำไปจำหน่ายได้ ดังนี้ แม้จำเลยเอากะหล่ำปลี นั้นไป ก็ไม่มีความผิดฐานลักทรัพย์ (ฎ.๓๘๙๖/๒๕๒๘)

- ทรัพย์ของผู้ตายไม่ถือว่าไม่มีผู้ใดครอบครอง เพราะทรัพย์ตกทอดไปยังทายาท (ฎ.๑๖๒๖/๒๕๐๐)

“ทรัพย์สินหาย” ยังเป็นทรัพย์มีเจ้าของเป็นเรื่องที่ทรัพย์หลุดพ้นไปจากความยึดถือของ เจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยมิได้ตั้งใจ ไม่ใช่เรื่องสละการครอบครอง ผู้ใดเก็บเอาทรัพย์นั้นไป จะเป็นลักทรัพย์ หรือยักยอกทรัพย์สินหาย ต้องพิจารณาตามพฤติการณ์เป็นรายๆ ไป คือ ถ้าเก็บเอาไปโดยรู้หรือควรรู้ว่าทรัพย์ นั้นเจ้าของกำลังติดตามหรือจะติดตามเพื่อเอาคืนก็เป็นลักทรัพย์ ถ้าไม่รู้หรือไม่มีเหตุอันควรรู้ก็เป็นยักยอก ทรัพย์สินหาย (ฎ.๑๓๖๓/๒๕๐๓ ประชุมใหญ่)

ฎ.๑๗๔๕/๒๕๑๔ (ประชุมใหญ่) ผู้เสียหายกับคณะกลองยาวไปวัดในพิธีอุปสมบท คณะกลอง ยาวเล่นกลองยาวบนศาลาอยู่กับผู้เสียหายและญาติ ต่อมาคณะกลองยาวก็ลงจากศาลาประโคมกลองยาว นำหน้าภาค โดยมีผู้เสียหายเดินตามไปผู้เสียหายไปได้ ๒ เส้น รู้สึกตัวว่าสายสร้อยข้อมือทองคำหายจึงกลับขึ้น ไปหาบนศาลา ปรากฏว่า ส. อายุไม่เกิน ๗ ปี เก็บสร้อยนั้นได้บนศาลาแล้วเอาไปให้จำเลยที่ ๒ อายุ ๑๓ ปี ซึ่งเป็นพี่สาว จำเลยที่ ๒ เอาไปให้จำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นมารดาที่ข้างศาลาในเวลากระชั้นชิดกัน จำเลยที่ ๑ เอาสร้อยห่อพอกออกจากวัดไปทันที เมื่อผู้เสียหายไปสอบถาม จำเลยที่ ๑ ว่าไม่รู้เห็น พฤติการณ์เช่นนี้ถือว่า สร้อยนั้นยังอยู่ในความยึดถือของผู้เสียหาย ไม่ใช่ทรัพย์ตกหาย จำเลยที่ ๑ น่าจะทราบว่าเป็นของ พวกที่มาในคณะกลองยาวและเจ้าของจะติดตามเอาคืน จำเลยที่ ๑ จึงมีความผิดฐานลักทรัพย์ ส่วน ส. และจำเลยที่ ๒ ไม่มีเจตนาทุจริต จึงไม่มีความผิด

ลักทรัพย์ไปจากผู้ลักทรัพย์ของผู้อื่นมาอีกทอดหนึ่ง

ทรัพย์ที่ถูกลักมา ผู้ลักทรัพย์เป็นผู้ครอบครองทรัพย์ เมื่อมีคนมาลักทรัพย์ดังกล่าวไปอีกทอด หนึ่งจึงมีความผิดฐานลักทรัพย์

ความผิดฐานลักทรัพย์ตาม ปอ.มาตรา ๓๓๔ และ ๓๓๕ เป็นคดีแพ่งเกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา เมื่อพนักงานอัยการยื่นฟ้องคดีอาญา กฎหมายให้เรียกทรัพย์สินหรือราคาคืนแทนผู้เสียหายด้วย หากพนักงาน อัยการไม่เรียกให้ ผู้เสียหายก็มีสิทธิที่จะฟ้องทางแพ่งจากผู้ลักทรัพย์ไปได้ ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๔๓, ๔๔ และ ๔๕ เพื่อให้ผู้ลักทรัพย์คืนทรัพย์สินที่ลักไปพร้อมค่าเสียหาย หากไม่สามารถคืนได้อาจเป็นเพราะทรัพย์สินสูญ หายหรือบอบสลายไปจนใช้การไม่ได้ ผู้ที่ลักทรัพย์ไปก็ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนคืนตามราคาทรัพย์สิน และค่าเสียหาย ดังนั้น ผู้ที่ลักทรัพย์ไปจึงมีสิทธิครอบครองดูแลทรัพย์สินที่ลักไปไว้เพื่อคืนแก่ผู้เสียหาย เพราะถ้าทรัพย์สินสูญหายหรือบอบสลายก็ต้องรับผิดชอบต่อผู้เสียหายในทางแพ่งดังกล่าว การที่จำเลยเอา

รถจักรยานยนต์ไปจาก ส. โดยทุจริต แม้เป็นการเอาไปจากการครอบครองของ ส. ที่ลักทรัพย์จากผู้เสียหาย อีกต่อหนึ่งก็ต้องมีความผิดฐานลักทรัพย์ (ฎ.๑๗๘๕/๒๕๕๔)

การลักทรัพย์ที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย

การกระทำที่เจ้าของรวมจะมีความผิดฐานลักทรัพย์ไปจากเจ้าของรวมคนอื่นนั้น จะต้องได้ ความว่าเจ้าของรวมผู้ลักมิได้ครอบครองทรัพย์ซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์รวมอยู่ในขณะที่ลัก โดยทรัพย์นั้นอยู่ในความ ครอบครองของเจ้าของรวมคนอื่นและเอาไปจากการครอบครองของผู้นั้น แต่ถ้าผู้เอาทรัพย์ไปเป็นผู้ครอบครอง ทรัพย์นั้น ย่อมไม่มีความผิดฐานลักทรัพย์ แต่เป็นความผิดฐานยกยอก

- การที่เจ้าของรวมจะมีความผิดฐานลักทรัพย์ไปจากเจ้าของรวมคนอื่นนั้น **จะต้องได้ความว่า เจ้าของรวมผู้ลักมิได้ครอบครองทรัพย์อยู่ในขณะที่ลัก** หากแต่ทรัพย์นั้นอยู่ในความครอบครองของเจ้าของ รวมคนอื่น และเอาไปจากการครอบครองของผู้นั้น แต่คดีนี้จำเลยที่ ๑ และที่ ๕ เป็นทายาทนาย บ. ซึ่งเป็น หุ่นส่วนกับชาวมาเลเซียและเป็นผู้ครอบครองหอยแครงร่วมอยู่ด้วย ใช้บุคคลอื่นไปตักหอยแครงซึ่งอยู่ในความ ครอบครองของตนเองจึงไม่มีความผิดฐานใช้บุคคลอื่นลักทรัพย์ (ฎ.๑๘๙๑-๑๘๙๒/๒๕๓๖)

- โจทก์กับจำเลยทั้งสองเป็นหุ้นส่วนในการซื้อไม้เพื่อขายแล้วนำผลกำไรมาแบ่งกัน โดยโจทก์ เป็นผู้มีอำนาจดำเนินการซื้อและขายไม้แต่ผู้เดียว แสดงว่าทรัพย์ที่โจทก์อ้างว่าจำเลยทั้งสองลักไป โจทก์ซื้อไว้ และครอบครองในฐานะที่เป็นหุ้นส่วน ซึ่งจำเลยทั้งสองมีส่วนเป็นเจ้าของรวมในทรัพย์ดังกล่าวนี้ การ ครอบครองของโจทก์จึงเป็นการครอบครองไว้แทนจำเลยทั้งสองซึ่งเป็นเจ้าของรวมถือได้ว่าจำเลยทั้งสองได้ ครอบครองทรัพย์นั้นด้วย แม้โจทก์จะเป็นผู้มีอำนาจดำเนินการซื้อและขายไม้แต่ผู้เดียว ก็เป็นเรื่องอำนาจ จัดการในกิจการของหุ้นส่วนเท่านั้น คำฟ้องโจทก์จึงไม่พอแสดงให้เห็นว่าโจทก์ครอบครองทรัพย์นั้นแต่ผู้เดียว แล้วจำเลยทั้งสองมาเอาทรัพย์ดังกล่าวไปจากโจทก์ ข้อเท็จจริงตามฟ้องเป็นเรื่องจำเลยทั้งสองกระทำแก่ทรัพย์ ที่อยู่ในความครอบครองของตน จึงไม่มีความผิดฐานลักทรัพย์ (ฎ.๒๔๗๘/๒๕๒๘)

- จำเลยนำเงินที่โจทก์ร่วมและจำเลยมีกรรมสิทธิ์ร่วมกันในฐานะหุ้นส่วนไปโดยอ้างว่ามีสิทธิ ได้รับเงินค่าหุ้นและเงินส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุนร่วมกัน เมื่อโจทก์ร่วมและจำเลยเป็นหุ้นส่วนกัน เงินที่ จำเลยนำไปดังกล่าวจึงเป็นของผู้เป็นหุ้นส่วนร่วมกันจนกว่าจะมีการเลิกการเป็นหุ้นส่วนและมีการชำระบัญชี ดังนั้น แม้จำเลยจะมีความประสงค์จะเลิกเป็นหุ้นส่วนกับโจทก์ร่วม แต่เมื่อยังไม่มีการตกลงเลิกหุ้นส่วน ทั้งยังไม่ มีการชำระบัญชีว่าเงินส่วนนี้จะ เป็นของโจทก์ร่วมและจำเลยจำนวนเท่าใด จำเลยจึงไม่มีสิทธิโดยชอบที่จะนำ เงินที่เป็นของหุ้นส่วนไปใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัว เมื่อจำเลยนำเงินจำนวนดังกล่าวไปแล้วก็หลบหนีไม่ยอม กลับไปทำงานอีกจนเกือบหนึ่งปีจึงถูกจับกุม ย่อมแสดงได้ว่าจำเลยซึ่งเป็นผู้ครอบครองเงินที่โจทก์ร่วมเป็น เจ้าของรวมอยู่ด้วย ได้เบียดบังเอาเงินจำนวนดังกล่าวนั้นไปเป็นของตนเองโดยทุจริต จำเลยจึงมีความผิดฐาน ยกยอก (ฎ.๗๐๗๗/๒๕๔๗)

ผู้ครอบครองทรัพย์ก็เป็นผู้เสียหายฟ้องคดีลักทรัพย์ได้

- โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยฐานบุกรุก ทำให้เสียทรัพย์และลักทรัพย์โดยบรรยายฟ้องว่า ทรัพย์ที่ฟ้องทั้งหมดอยู่ในความครอบครองดูแลรับผิดชอบของโจทก์ แม้โจทก์จะรับว่าทรัพย์ที่ฟ้องเป็นทรัพย์ มรดกของพี่ชายโจทก์ซึ่งมีบุตรและบิดามารดายังมีชีวิตอยู่ โจทก์เข้าครอบครองดูแลรักษาทรัพย์ดังกล่าวไว้โดย อาศัยสิทธิที่โจทก์เป็นน้องชายเจ้ามรดกก็ตาม โจทก์ย่อมเป็นผู้เสียหายในฐานะเป็นผู้ครอบครองดูแลรักษา ทรัพย์เหล่านั้น และมีอำนาจฟ้องคดีนี้ได้ (ฎ.๑๒๘๔/๒๕๑๔)

ในการบรรยายฟ้องต้องบรรยายรายละเอียดเกี่ยวกับตัวทรัพย์สิน โดยเฉพาะต้องระบุว่าลักทรัพย์สินของใคร จะบรรยายเพียงว่าลักทรัพย์สินของผู้เสียหายโดยไม่ระบุว่าผู้เสียหายเป็นใครไม่ได้ มิฉะนั้นจะเป็นฟ้องเคลือบคลุม แต่ถ้าไม่รู้ว่าทรัพย์สินที่ถูกลักมีอะไรบ้างหรือเป็นทรัพย์สินของใครก็ต้องบรรยายฟ้องให้ชัดเจนพอที่จะให้จำเลยเข้าใจและต่อสู้คดีได้

- โดยปกติในคดีลักทรัพย์สิน ฟ้องย่อมต้องระบุชื่อเจ้าของทรัพย์สินเพื่อจำเลยจะต่อสู้คดีได้ แต่กฎหมายก็ได้บังคับเด็ดขาดว่าต้องระบุชื่อเจ้าของทรัพย์สินเสมอไป เช่น ในกรณีที่ไม่อาจทราบตัวเจ้าของทรัพย์สินแน่นอนได้ คดีนี้ฟ้องกล่าวว่ามีผู้ไปลักทรัพย์สินไปจำนวนหนึ่ง จำเลยลักกระปุกอัดจารบีของผู้ขายสิ่งของของหนี่ไฟ โดยทุจริต ดังนี้พอจะเข้าใจได้ว่า ทรัพย์สินเป็นของคนใดคนหนึ่งในพวกของหนี่ไฟแล้วจำเลยบังอาจลักเอาไป เท่ากับฟ้องระบุตัวเจ้าของทรัพย์สินไว้พอสมควรที่จะจำเลยจะต่อสู้คดีได้แล้ว ไม่เป็นฟ้องเคลือบคลุม ส่วนที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่า ของกลางอาจเป็นทรัพย์สินที่เจ้าของสละทิ้ง เพราะเป็นทรัพย์สินมีราคาเล็กน้อยหรืออาจเป็นทรัพย์สินที่เจ้าของทำตกหล่นหายนั้น เมื่อจำเลยรับสารภาพแล้วว่าได้ลักของกลางของผู้ขายของหนี่ไฟ ศาลยอมพิพากษาลงโทษไปได้ตามข้อเท็จจริงที่จำเลยรับสารภาพนั้นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๖ ศาลจะยกเอาข้อสงสัยว่า ที่จำเลยรับอาจไม่ใช่ความจริง มาเป็นเหตุยกฟ้องหาได้ไม่ (คดีนี้โจทก์ฟ้องว่า เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๑๐ เวลากลางคืนหลังเที่ยง ขณะเกิดเพลิงไหม้ตลาดบริเวณสี่แยกสวนหมาก ผู้ไปลักทรัพย์สินไปจำนวนหนึ่งจำเลยจำเลยบังอาจอาศัยโอกาสที่มีเพลิงไหม้ ลักกระปุกอัดจารบีโรงสีเล็ก ๑ อัน ราคา ๘๐ บาท ของผู้ขายสิ่งของของหนี่ไฟโดยทุจริต) (ฎ.๑๘๐๙/๒๕๑๒)

- ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๘ (๕) บัญญัติว่า ฟ้องต้องระบุการกระทำทั้งหลายที่อ้างว่าจำเลยได้กระทำความผิด ข้อเท็จจริงและรายละเอียดที่เกี่ยวกับเวลาและสถานที่ซึ่งเกิดการกระทำนั้นๆ อีกทั้งบุคคลหรือสิ่งของที่เกี่ยวข้องด้วยพอสมควรเท่าที่จะให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดี แต่ในคดีความผิดฐานพยายามลักทรัพย์สินดังเช่นคดีนี้ตามลักษณะของความผิดย่อมไม่อาจทราบได้ว่าทรัพย์สินที่จำเลยทั้งสองจะลักเป็นทรัพย์สินอะไรและมีมูลค่าเพียงใด เพราะจำเลยทั้งสองเพียงแต่ลงมือกระทำความผิดเท่านั้น แต่ยังไม่ได้อาทรัพย์สินไป ดังนี้ โจทก์เพียงแต่บรรยายฟ้องเกี่ยวกับทรัพย์สินไว้พอสมควรเท่าที่จะให้จำเลยทั้งสองเข้าใจข้อหาได้ดีก็เป็นการเพียงพอแล้ว คดีนี้โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยทั้งสองร่วมกันบุกรุกเข้าไปในห้องพักอาศัยอันเป็นเคหสถานของโรงแรมที่เป็นที่เกิดภัยพิบัติดังกล่าว เพื่อลักทรัพย์สินของโรงแรมและนักท่องเที่ยวที่เก็บรักษาไว้ในห้องพักดังกล่าว จำเลยทั้งสองลงมือกระทำความผิดแล้วแต่กระทำไปไม่ตลอด เพราะมีผู้พบเห็นและเข้าขัดขวาง จึงไม่อาจลักทรัพย์สินของผู้อื่นไปได้สำเร็จฟ้องโจทก์ได้บรรยายครบถ้วนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๘ (๕) แล้ว เพียงแต่ไม่ได้ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่จำเลยทั้งสองพยายามลักเท่านั้น แต่เมื่ออ่านคำฟ้องโดยตลอดแล้วย่อมเป็นที่เข้าใจได้ว่าจำเลยทั้งสองร่วมกันพยายามลักทรัพย์สินของผู้อื่น ฟ้องโจทก์จึงระบุข้อเท็จจริงรายละเอียดเกี่ยวกับบุคคลและสิ่งของพอสมควรเท่าที่จะทำให้จำเลยทั้งสองเข้าใจข้อหาได้ดีและต่อสู้คดีได้ หากจำต้องระบุรายละเอียดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่จำเลยทั้งสองพยายามลักตั้งที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๘ วินิจฉัยไม่ ฟ้องโจทก์จึงชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๘ (๕) แล้ว (ฎ.๑๐๘๕๔/๒๕๕๓)

๔.๓ โดยทุจริต นอกจากผู้กระทำจะต้องมีเจตนาในการกระทำความผิดแล้ว จะต้องมีความพิเศษ “โดยทุจริต” ด้วย คำว่า “โดยทุจริต” หมายความว่า เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น (ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑(๑)) โดยทั่วไปประโยชน์ดังกล่าว

อาจเป็นประโยชน์ในทางทรัพย์สินหรือประโยชน์อย่างอื่นก็ได้ (ฎ.๘๖๓/๒๕๑๓) แต่ในกรณีนี้
 ลักทรัพย์ประโยชน์ต้องเป็นวัตถุมีรูปร่างและเป็นสังหาริมทรัพย์เท่านั้น

- รองเท้าแตะของโจทก์ร่วม ๑ ข้างและของนาย ส. ๑ ข้าง ตกอยู่ที่บริเวณประตูบ้านของ
 จำเลยก็เพราะโจทก์ร่วมและนาย ส.ทำหลุดไว้ เนื่องจากเหตุวิวาทชกต่อยกันระหว่างจำเลยกับโจทก์ร่วม
 นาง จ. และนาย ส. จำเลยจึงถ่ายรูปไว้เป็นหลักฐานแล้วเก็บรองเท้าแตะของโจทก์ร่วมเข้าไปในบ้านและนำไป
 มอบให้พนักงานสอบสวน แสดงว่าจำเลยมิได้เอารองเท้าแตะของโจทก์ร่วมไปเป็นของตนหรือผู้อื่นใน
 ลักษณะที่เป็นการประทุษร้ายต่อกรรมสิทธิ์ในทรัพย์ของโจทก์ร่วม แม้จำเลยจะไม่มีสิทธิเก็บเอารองเท้าแตะ
 ของโจทก์ร่วมไว้ดังที่โจทก์ร่วมอ้างในฎีกาก็ตาม ก็มีเหตุที่จะถือว่าเป็นการแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้
 โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น การกระทำของจำเลยจึงไม่มีเจตนาทุจริต ไม่เป็นความผิดฐาน
 ลักทรัพย์ (ฎ. ๔๒๐๐/๒๕๔๕)

- จำเลยกับผู้เสียหายอยู่กินด้วยกันฉันสามีภริยาโดยไม่ได้จดทะเบียนสมรส ก่อนวันเกิดเหตุ
 ทะเลาะกันแล้วจำเลยหนีออกจากบ้าน ครั้นวันเกิดเหตุจำเลยไปพบผู้เสียหายที่บ้านและขอคืนดีผู้เสียหายขอค่า
 ทำขวัญ แต่ตกลงจำนวนเงินกันไม่ได้ จำเลยโกรธทำร้ายผู้เสียหายและเอาสร้อยคอทองคำ ๒ เส้น แหวนทองคำ
 ๓ วง กับตุ้มหูทองคำ ๑ คู่ ต่อมาจำเลยนำทรัพย์สินดังกล่าวทั้งหมดคืนผู้เสียหาย และกลับมาอยู่กินด้วยกัน จำเลย
 เอาทรัพย์สินดังกล่าวไป เนื่องจากจำเลยไม่ต้องการให้ผู้เสียหายนำไปขายเล่นการพนัน การกระทำของจำเลย
 เป็นไปโดยเปิดเผยต่อหน้าผู้อื่น เป็นการใช้อำนาจของการเป็นสามีปกป้องทรัพย์สินของครอบครัวด้วยความ
 โกรธโดยเข้าใจว่ามีสิทธิกระทำได้ และการที่จำเลยได้นำทรัพย์สินทั้งหมดคืนแก่ผู้เสียหายก็แสดงว่าไม่มีเจตนาที่จะ
 เอาทรัพย์สินไปเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับจำเลยหรือผู้อื่น จำเลยไม่มีเจตนา
 ทุจริต จึงไม่มีความผิดฐานชิงทรัพย์ คงมีความผิดฐานทำร้ายร่างกาย (ฎ.๒๑๘๘/๒๕๔๕)

- เหตุที่จำเลยทำร้ายทุบบริเวณท้ายทอยและหลังของผู้เสียหายที่ ๒ ในตอนแรก มีสาเหตุจาก
 การที่ผู้เสียหายที่ ๒ เข้าไปปลุกจำเลยขณะหลับอยู่บนรถโดยสารมินิบัสของผู้เสียหายที่ ๑ ซึ่งขณะนั้นจำเลยมี
 การเมาสุรา เมื่อผู้เสียหายที่ ๒ ถามจำเลยว่าจะลงจากรถหรือไม่ จำเลยตอบว่าลง และเดินไปที่ประตูด้านหลัง
 ของรถยนต์มินิบัสแต่กลับย้อนมาทำร้ายผู้เสียหายที่ ๒ อีก ผู้เสียหายที่ ๒ พยายามใช้กระบองตีตัวเก็บเงินค่า
 โดยสารต่อสู้กับจำเลย ดังนั้น การที่จำเลยแย่งเอากระบองตีตัวเก็บเงินค่าโดยสารแล้วลงจากรถวิ่งหนีไปเป็น
 เพราะจำเลยเมาสุราและไม่ประสงค์จะต่อสู้กับผู้เสียหายที่ ๒ ประกอบกับผู้เสียหายที่ ๒ ใช้กระบองตีตัวเก็บเงิน
 ค่าโดยสารทำร้ายจำเลยด้วย การที่จำเลยแย่งเอากระบองตีตัวเก็บเงินค่าโดยสารจากผู้เสียหายที่ ๒ ไป ก็เพราะ
 ไม่ประสงค์ให้ผู้เสียหายที่ ๒ ใช้กระบองตีตัวเก็บเงินค่าโดยสารติดตามมาทำร้ายจำเลยอีก หากจำเลยประสงค์
 จะชิงทรัพย์จำเลยอาจหยิบเอาเฉพาะเงินจากกระบองตีตัวเก็บเงินค่าโดยสาร ที่งัดกระบองตีไว้แล้วหลบหนี
 ไปก็อาจกระทำได้ การที่จำเลยยังคงมีกระบองตีตัวเก็บเงินค่าโดยสารติดตัวอยู่ ทำให้เห็นว่าจำเลยไม่
 ประสงค์ให้ผู้ใดนำกระบองตีตัวเก็บเงินค่าโดยสารมาทำร้ายจำเลยอีก การกระทำของจำเลยแม้จะเป็นการพา
 เอาทรัพย์สินไปจากผู้เสียหายที่ ๒ แต่ไม่ได้เกิดโดยเจตนาทุจริต จึงไม่มีความผิดฐานชิงทรัพย์ตาม ป.อ. มาตรา
 ๓๓๙ (ฎ. ๓๖๓๐/๒๕๕๐)

เจตนาโดยทุจริตจะต้องมีอยู่ในขณะเอาทรัพย์สินไป หากขณะเอาทรัพย์สินไปยังไม่มีเจตนาทุจริต
 แต่เจตนาทุจริตมาเกิดภายหลัง ก็ไม่มีความผิดฐานลักทรัพย์

- ครั้งแรกจำเลยเอากางเกงของเจ้าทรัพย์ไปโดยถือวิสาสะว่าเป็นหลาน ต่อมาอีก ๕ วัน
 เจ้าทรัพย์ตามไปทวงจำเลยปฏิเสธว่าไม่ได้เอาไป แต่ที่จำเลยไม่คืนและกลับปฏิเสธในตอนหลังนี้ คงเป็นโดยเกิด

โลกจريتขึ้นมาจากหลังซึ่งไม่ทำให้มีผลย้อนถึงการกระทำครั้งแรกให้กลับเป็นทุจريتไปด้วย จำเลยจึงไม่มีผิดฐานลักทรัพย์ ให้ยกฟ้องโจทก์ (ฎ.๙๒๑/๒๔๘๗)

การเอาทรัพย์ไปเพื่อบังคับชำระหนี้ เป็นการกระทำโดยทุจريتหรือไม่ เดิมยังมีความเห็นที่แตกต่างกันอยู่ โดยมีคำพิพากษาศาลฎีกาและคำชี้ขาดความเห็นแย้งของอัยการสูงสุดในหลายคดีว่า มิใช่เป็นการกระทำโดยทุจريت ไม่มีความผิดฐานลักทรัพย์ แต่ก็มีคำพิพากษาศาลฎีกาในอีกหลายคดีเห็นว่าเป็นการกระทำโดยทุจريتเพราะกระทำโดยพลการ ไม่มีอำนาจกระทำได้ตามกฎหมาย เป็นความผิดฐานลักทรัพย์ ต่อมาได้มีคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๗๔/๒๕๕๔ ซึ่งวินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่ วินิจฉัยว่าเป็นการกระทำที่ไม่มีอำนาจตามกฎหมาย เป็นการกระทำโดยมีเจตนาทุจريت และได้มีคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๑๒๒๕/๒๕๕๕ เดินตามแนวคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๗๔/๒๕๕๔

คำชี้ขาดความเห็นแย้งและคำพิพากษาศาลฎีกาที่วินิจฉัยว่า ไม่เป็นการกระทำโดยทุจريت เช่น

- ความผิดฐานลักทรัพย์นั้น ผู้กระทำความผิดต้องมีเจตนาทุจريتแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบจากตัวทรัพย์นั้น การเอาไปต้องมีเจตนาแย่งกรรมสิทธิ์เอาทรัพย์ของผู้อื่นเป็นของตน หรือใช้ประโยชน์โดยตรงจากตัวทรัพย์นั้น แต่ตามข้อเท็จจริงในคดีนี้ผู้ต้องหาไม่มีเจตนาทุจريتยึดถือทรัพย์ของผู้เสียหายเป็นของตนเอง ไม่ได้เอาทรัพย์นั้นไปใช้ประโยชน์ตามสภาพของตัวทรัพย์ มีเจตนาเพียงยึดเก็บรักษาทรัพย์ไว้รอผู้เสียหายมาติดต่อเจรจาเรื่องเงินที่ติดค้างค่าเช่า ค่าน้ำ ค่าโทรศัพท์ และค่าไฟฟ้าเท่านั้น การกระทำของผู้ต้องหาไม่มีความผิดฐานลักทรัพย์ จึงชี้ขาดไม่ฟ้องผู้ต้องหาฐานลักทรัพย์ในเคหสถานในเวลากลางคืนโดยทำอันตรายสิ่งกีดกั้นสำหรับคุ้มครองบุคคลหรือทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓๕ (๑), (๓), (๘) (คำชี้ขาดความเห็นแย้งที่ ๒๓๓๓/๒๕๕๗)

- ผู้ต้องหาไปทวงหนี้ที่ร้านผู้เสียหาย ไม่พบผู้เสียหาย จึงขนตู้เชื่อมโลหะของผู้เสียหายไปโดยบอกกับบุตรผู้เสียหายว่าหากผู้เสียหายนำเงินไปชำระหนี้จะคืนตู้เชื่อมให้ เป็นการเอาไปเพื่อเป็นหลักประกันการชำระหนี้เพื่อให้ผู้เสียหายไปติดต่อชำระหนี้อันเป็นการใช้อำนาจบังคับตามสิทธิของการเป็นเจ้าของหนี้โดยพลการมิได้ฟ้องร้องให้ถูกต้องตามกฎหมายเท่านั้น หาได้เป็นการกระทำที่มีมูลเหตุจงใจพิเศษมุ่งประสงค์เอาตู้เชื่อมไปเป็นประโยชน์ต่อตนเองโดยเจตนาทุจريت จึงชี้ขาดไม่ฟ้องผู้ต้องหาในข้อหาวิงราวทรัพย์ฯ (คำชี้ขาดความเห็นแย้งที่ ๘๐/๒๕๕๙)

- การที่จำเลยเอาเครื่องรับโทรทัศน์สี ๑ เครื่อง เครื่องเสียงสเตอริโอ ๑ เครื่องของกลางของผู้เสียหายไปจากบ้านของผู้เสียหายเพราะ ส. ซึ่งเป็นสามีของผู้เสียหายเป็นหนี้จำเลย โดยจำเลยไม่ได้ทำให้ทรัพย์สิ้นอย่างอื่นเสียหาย คงยกเอาทรัพย์ของกลางไปเท่านั้นโดยจำเลยบอกว่าถ้าอยากได้คืนให้ ส. เอาเงินไปไถ ซึ่งวันรุ่งขึ้นเมื่อเจ้าพนักงานตำรวจไปที่บ้านของจำเลย ก็พบจำเลยและทรัพย์ของกลางดังกล่าว เชื่อว่าจำเลยเอาทรัพย์ของกลางไปเพื่อให้ ส. หรือผู้เสียหายไปติดต่อชำระหนี้ที่ค้างชำระต่อกัน การกระทำของจำเลยจึงมิได้เป็นการเอาทรัพย์ของผู้อื่นไปโดยทุจريتหรือเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ไม่เป็นความผิดฐานลักทรัพย์ (ฎ. ๒๒๗๙/๒๕๕๑)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่วินิจฉัยว่าเป็นการกระทำโดยทุจريت เช่น

- จำเลยทวงค่าแรงจากผู้เสียหายไม่ได้ จำเลยจึงใช้มีดเหลียนฟันพยายามทำร้ายผู้เสียหาย เชื่อว่าเป็นการฟันผู้เสียหายเพราะโกรธที่ผู้เสียหายไม่จ่ายค่าแรงตามที่จำเลยทวง มิใช่เป็นการฟันผู้เสียหายเพื่อ

ความสะดวกรหรือเพื่อเอาเครื่องสูบน้ำของผู้เสียหายไป การเอาเครื่องสูบน้ำของผู้เสียหายไปเกิดขึ้นหลังจากการทำร้ายร่างกายขาดตอนไปแล้ว จำเลยจึงไม่มีความผิดฐานชิงทรัพย์ แต่การที่จำเลยเอาเครื่องสูบน้ำของผู้เสียหายไป แม้จะฟังได้ตามทางนำสืบของจำเลยว่า จำเลยยึดเอาไปไว้ให้ผู้เสียหายไปจ่ายค่าแรงบุตรชาย จำเลย จำเลยจึงจะคืนให้ ก็ถือได้ว่าจำเลยเอาทรัพย์สินของผู้เสียหายไปโดยมีเจตนาทุจริตอันเป็นความผิดฐานลักทรัพย์แล้ว เพราะจำเลยไม่มีอำนาจเอาทรัพย์สินของผู้เสียหายไปโดยพลการได้ (ฎ.๒๕๔๙/๒๕๓๒)

- แม้ข้อเท็จจริงจะฟังได้ว่า จำเลยกับพวกเข้าไปทำร้ายร่างกายผู้เสียหายจนได้รับบาดเจ็บ และบังคับเอาทรัพย์สินของผู้เสียหายไปเท่าที่คิดว่าพอกับค่าจ้างที่ผู้เสียหายเป็นหนี้พวกจำเลยอยู่เท่านั้น ไม่ได้เอาทรัพย์สินอื่น ๆ ที่มีค่ามากไปด้วยก็ตาม แต่การกระทำของจำเลยกับพวกดังกล่าวเป็นการกระทำที่ไม่มีอำนาจตามกฎหมาย ศาลฎีกาโดยมติที่ประชุมใหญ่ เห็นว่าเป็นการกระทำโดยมีเจตนาทุจริตแล้ว การกระทำของจำเลยกับพวกเป็นการร่วมกันปล้นทรัพย์ของผู้เสียหาย (ฎ.๖๗๔/๒๕๕๔ (ประชุมใหญ่))

- ก่อนจะเอาทรัพย์สินของกลางของผู้เสียหายไปจำเลยทั้งสามได้ไปพบนายวิษณุ ผู้ใหญ่บ้าน เพื่อให้ช่วยพูดให้ผู้เสียหายชำระหนี้จำเลยที่ ๑ เมื่อตกลงกันไม่ได้ จำเลยทั้งสามจึงเอาทรัพย์สินของกลางของผู้เสียหายไป จำเลยทั้งสามบอกนางสาว ร. ว่าหากอยากจะได้ทรัพย์สินของกลางของผู้เสียหายคืนให้ผู้เสียหายนำเงินที่กู้ยืมไปชำระ และจำเลยทั้งสามนำทรัพย์สินของกลางของผู้เสียหายไปคืนพนักงานสอบสวน เมื่อพนักงานสอบสวนบอกให้จำเลยทั้งสามนำทรัพย์สินของกลางมาคืน ประกอบกับหนังสือสัญญากู้เงินตามกฎหมายใหม่ที่ระบุว่า ผู้เสียหายจะชำระหนี้ให้จำเลยที่ ๑ เดือนละ ๒,๐๐๐ บาท หากไม่ชำระยินยอมให้ยึดทรัพย์สินของผู้เสียหายโดยไม่มีข้อยกเว้น เชื่อว่าจำเลยทั้งสามเอาทรัพย์สินของกลางของผู้เสียหายไปเพื่อให้ผู้เสียหายไปติดต่อชำระหนี้เงินกู้ยืมที่ค้างชำระจำเลยที่ ๑ แต่การกระทำของจำเลยทั้งสามดังกล่าว เป็นการบังคับให้ผู้เสียหายชำระหนี้โดยพลการ ซึ่งไม่มีอำนาจจะกระทำได้ตามกฎหมาย การกระทำของจำเลยทั้งสามถือเป็นการกระทำโดยมีเจตนาทุจริตแล้ว จึงเป็นความผิดฐานฐานร่วมกันลักทรัพย์ (ฎ.๑๑๒๒๕/๒๕๕๕)

เอาทรัพย์สินผู้อื่นไปในขณะเมาสุรา อาจถือได้ว่าไม่มีเจตนาทุจริต

- ผู้เสียหายกับจำเลยรู้จักกันมาก่อน ไปเที่ยวดื่มสุราร่วมกัน พยานโจทก์ที่ไปในที่ที่เกิดเหตุกับจำเลยและผู้เสียหายเบิกความว่า ขณะที่กำลังรอรถโดยสารประจำทางอยู่นั้น จำเลยกับผู้เสียหายกอดกันในฐานะคนรัก หลังเกิดเหตุเมื่อสืบตำรวจเอก ป. ตามไปพบจำเลยอยู่ห่างจากที่เกิดเหตุเพียงประมาณ ๑๐๐ เมตร พบจำเลยถอดเสื้อเอาเสื้อพาดบ่าไว้ โดยจำเลยมีอาการเมินเมาและรื้อยตำรวจโท น. พนักงานสอบสวนก็เบิกความตอบนายจำเลยถามค้านว่า ขณะจับตัวจำเลย จำเลยมีอาการเมินเมา จากพฤติการณ์แห่งคดีเชื่อว่าจำเลยรู้จักคุ้นเคยกับผู้เสียหายและจำเลยกระทำในขณะเมินเมา การที่จำเลยเอาสร้อยข้อมือทองคำของผู้เสียหายไปนั้น ไม่ได้ประสงค์จะเอาไปในลักษณะเป็นการประทุษร้ายต่อกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินของผู้เสียหาย จำเลยมิได้เจตนาที่จะเอาทรัพย์สินไปเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายแต่อย่างใด การกระทำของจำเลยจึงไม่มีเจตนาทุจริต ไม่มีความผิดฐานชิงทรัพย์ (ฎ.๑๐๑๔๓/๒๕๕๑)

- เหตุที่จำเลยทำร้ายทุบบริเวณท้ายทอยและหลังของผู้เสียหายที่ ๒ ในตอนแรก มีสาเหตุจากการที่ผู้เสียหายที่ ๒ เข้าไปปลุกจำเลยขณะหลับอยู่บนรถโดยสารมินิบัสของผู้เสียหายที่ ๑ ซึ่งขณะนั้นจำเลยมีอาการเมาสุรา เมื่อผู้เสียหายที่ ๒ ถามจำเลยว่าจะลงจากรถหรือไม่ จำเลยตอบว่าลง และเดินไปที่ประตูด้านหลังของรถยนต์มินิบัสแต่กลับย้อนมาทำร้ายผู้เสียหายที่ ๒ อีก ผู้เสียหายที่ ๒ พยายามใช้กระบองตีตัวเก็บเงินค่าโดยสารต่อสู้กับจำเลย ดังนั้น การที่จำเลยแย่งเอากระบองตีตัวเก็บเงินค่าโดยสารแล้วลงจากรถวิ่งหนีไปเป็นเพราะจำเลยเมาสุราและไม่ประสงค์จะต่อสู้กับผู้เสียหายที่ ๒ ประกอบกับผู้เสียหายที่ ๒

ใช้กระบอกตัวเก็บเงินค่าโดยสารทำร้ายจำเลยด้วย การที่จำเลยแย่งเอากระบอกตัวเก็บเงินค่าโดยสารจากผู้เสียหายที่ ๒ ไป ก็เพราะไม่ประสงค์ให้ผู้เสียหายที่ ๒ ใช้กระบอกตัวเก็บเงินค่าโดยสารติดตามมาทำร้ายจำเลยอีก หากจำเลยประสงค์จะชิงทรัพย์ จำเลยอาจหยิบเอาเฉพาะเงินจากกระบอกตัวเก็บเงินค่าโดยสารที่กระบอกตัวไว้แล้วหลบหนีไปก็อาจกระทำได้ การที่จำเลยยังคงมีกระบอกตัวเก็บเงินค่าโดยสารติดตัวอยู่ ทำให้เห็นว่าจำเลยไม่ประสงค์ให้ผู้ใดนำกระบอกตัวเก็บเงินค่าโดยสารมาทำร้ายจำเลยอีก การกระทำของจำเลยแม้จะเป็นการพาเอาทรัพย์ไปจากผู้เสียหายที่ ๒ แต่ไม่ได้เกิดโดยเจตนาทุจริต จึงไม่มีความผิดฐานชิงทรัพย์ (ฎ.๓๖๓๐/๒๕๕๐)

เอาไปโดยถือวิสาสะ ถือว่ามีได้มีเจตนาที่จะเอาไปโดยทุจริต

- ผู้เสียหายและจำเลยรู้จักกันก่อนเกิดเหตุ ๒ เดือน และเคยทำงานด้วยกันโดยจำเลยเป็นผู้ว่าจ้างให้ผู้เสียหายนำต้นกล้วยไปส่งมอบให้แก่เกษตรกร วันเกิดเหตุผู้เสียหายยังเป็นฝ่ายซื้อเชิญให้จำเลยเข้าไปในบ้านและไปนั่งพูดคุยกันที่โต๊ะอาหาร บ่งชี้ว่าผู้เสียหายกับจำเลยรู้จักและมีความคุ้นเคยกันเป็นอย่างดี ขณะที่จำเลยเอาอาวุธปืนของผู้เสียหายไป แม้เป็นเรื่องที่จำเลยกระทำไปโดยพลการและมีได้บอกกล่าวผู้เสียหายก่อน แต่ก็มีนายถาวร น้องเขยของผู้เสียหายรู้เห็น จึงเป็นการเอาไปอย่างเปิดเผย นายถาวรยังให้การในชั้นสอบสวนว่า นายถาวรเห็นจำเลยหยิบอาวุธปืนของผู้เสียหายไปโดยเข้าใจว่าผู้เสียหายอนุญาตจึงไม่ได้ทักท้วง อันแสดงว่านายถาวรเองก็พบเห็นว่า ผู้เสียหายกับจำเลยมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและจำเลยมิได้กระทำการใดที่มีพิรุณอันแสดงให้เห็นว่าต้องการที่จะลักอาวุธปืนของผู้เสียหาย ครั้นผู้เสียหายทราบจากนายถาวรว่าจำเลยเอาอาวุธปืนไปและติดต่อสอบถามจำเลยทางโทรศัพท์ จำเลยก็รับต่อผู้เสียหายว่าเอาอาวุธปืนไปจริง และยังบอกผู้เสียหายว่าจะนำไปคืนให้ ซึ่งผิดวิสัยของผู้ที่ต้องการลักทรัพย์ของผู้ที่นิยมปฏิเสธรการกระทำของตน แม้จำเลยจะนำอาวุธปืนไปคืนล่าช้าจนเป็นเหตุให้ผู้เสียหายต้องเข้าร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน แต่จำเลยก็ได้้นำอาวุธปืนไปแสวงหาประโยชน์ด้วยการนำไปจำหน่ายหรือก่อหนี้ผูกพันอื่นใดและนำไปคืนให้ผู้เสียหายพร้อมกระสุนปืนครบถ้วน ที่จำเลยไม่นำไปคืนให้ด้วยตนเองอาจเป็นเพราะเกรงกลัวการถูกจับกุมเพราะตกเป็นผู้ต้องหาแล้ว จึงไม่พอพียงว่าเป็นพิรุณ พฤติการณ์ของจำเลยเชื่อว่าจำเลยเอาอาวุธปืนของผู้เสียหายไปโดยถือวิสาสะ มิได้มีเจตนาที่จะเอาไปโดยทุจริต จำเลยจึงไม่มีความผิดฐานลักทรัพย์ (ฎ. ๑๓๔๑๗/๒๕๕๕)

กระทำด้วยความคึกคะนอง ถือว่ามีได้มีเจตนาทุจริต

- ผู้เสียหายและจำเลยที่ ๑ พักอาศัยอยู่ในละแวกหมู่บ้านสวนสนแห่งเดียวกัน ในวันเกิดเหตุจำเลยที่ ๑ ชักชวนผู้เสียหายให้ไปร่วมดื่มเบียร์ด้วยกัน การที่จำเลยที่ ๑ ล้วงกระเป๋ากางเกงของผู้เสียหายหยิบกระเป๋าสตางค์ออกมาจะเป็นการเจตนาเพื่อหาเงินไปซื้อเบียร์มาดื่มต่อ เมื่อไม่มีเงินในกระเป๋าสตางค์ของผู้เสียหาย การที่จำเลยที่ ๑ ล้วงหยิบเอาโทรศัพท์เคลื่อนที่ของผู้เสียหายออกมา น่าจะเป็นเรื่องเจตนาของจำเลยที่ ๑ ที่ประสงค์จะโทรศัพท์ไปที่บ้านพักเพื่อขอเงินมาซื้อเบียร์เพิ่มดังที่จำเลยที่ ๑ นำสืบต่อผู้เสียหายที่เกิดเหตุจำเลยที่ ๑ มิได้หลบหนีไปแต่อย่างใด และผู้เสียหายไม่ได้ไปแจ้งความเพื่อดำเนินคดีแก่จำเลยที่ ๑ ทันที แต่ข้อเท็จจริงได้ความว่าหลังเกิดเหตุผู้เสียหายกลับไปบ้านพัก ลักครุหนึ่งจำเลยที่ ๑ นำโทรศัพท์เคลื่อนที่มาคืนให้แก่ผู้เสียหาย แม้ในการคืนโทรศัพท์เคลื่อนที่ของจำเลยที่ ๑ จะมีพฤติการณ์โยนโทรศัพท์ลงบนพื้นแล้วเอาเท้าเหยียบไว้พร้อมกับพูดว่าอยากได้ให้คลานมาเอาก็เป็นการกระทำที่ไม่สมควรเท่านั้น จากพฤติการณ์ดังกล่าวเห็นว่าการกระทำของจำเลยที่ ๑ เป็นการกระทำไปด้วยความคึกคะนอง มิได้ประสงค์ต่อทรัพย์โดยมีเจตนาทุจริตเพื่อเอาทรัพย์ไปเป็นของตนเอง อันเป็นการขาดองค์ประกอบของความผิดฐานลักทรัพย์ (ฎ.๑๐๐๑๕/๒๕๕๓)

- จำเลยที่ ๑ กับพวกชกต่อยกับพวกผู้เสียหาย จำเลยกับพวกเอาปากกาและกระเป๋าสตางค์ของผู้เสียหายไป แล้วพูดว่าอยากได้ให้ตามมาเอา แต่ก็ไม่ได้หลบหนี จนกระทั่งเจ้าพนักงานตำรวจจับกุมพฤติการณ์ของจำเลยกับพวกเป็นการดักทรัพย์สินเพื่อหยามน้ำหน้ากันเท่านั้น เป็นการกระทำด้วยความคึกคะนองเพื่อแสดงอวดให้เพื่อนเห็นเท่านั้น ไม่มีเจตนาเอาทรัพย์ของผู้เสียหายไปโดยทุจริต ไม่ผิดลักทรัพย์และชิงทรัพย์ (ฎ.๔๗๙๒/๒๕๓๓)

๔.๔ ผิดลักทรัพย์ ไม่ผิดฉ้อโกง

ความผิดฐานลักทรัพย์และความผิดฐานฉ้อโกง มีความแตกต่างกันตรงที่การลักทรัพย์เป็นการเอาทรัพย์ไปจากเจ้าของโดยพลการโดยเจ้าของไม่ยินยอมมอบกรรมสิทธิ์หรือการครอบครองให้ แต่การฉ้อโกงเป็นการที่เจ้าของทรัพย์สินยินยอมมอบทรัพย์สินให้เพราะถูกหลอกลวงด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้ง

- การที่พยานโจทก์และโจทก์ร่วมยอมให้มีการโอนเงินไปตามเอกสารใบถอนเงินที่จำเลยกระทำขึ้นนั้น มิได้ขึ้นอยู่กับข้อความในเอกสารดังกล่าวว่าจะเป็นความจริงหรือความเท็จ แต่เป็นการโอนเงินไปเพราะเอกสารใบถอนเงินที่จำเลยได้รับมอบอำนาจให้กระทำได้มีรายการครบถ้วนและมีลายมือชื่อที่ประทับประจำตัวของจำเลย หากจำเลยไม่กระทำด้วยวิธีดังกล่าวย่อมไม่สามารถเอาเงินออกไปจากบัญชีของโจทก์ร่วมได้ การอนุมัติให้มีการโอนเงินออกไปจากบัญชีของโจทก์ร่วมจึงมิได้เกิดจากการที่จำเลยหลอกลวงด้วยการแสดงข้อความในเอกสารอันเป็นเท็จ และโดยการหลอกลวงดังว่านั้นได้ไปซึ่งทรัพย์สินของโจทก์ร่วม การที่จำเลยกระทำเอกสารใบถอนเงินโดยมีข้อความอันเป็นเท็จแล้วเสนอไปตามขั้นตอนเพื่อให้มีการอนุมัติโอนเงินตามเอกสารนั้น จึงเป็นเพียงวิธีการที่จะทำให้จำเลยเอาเงินของโจทก์ร่วมออกไปจากบัญชีของโจทก์ร่วมโดยทุจริต การกระทำของจำเลยมิใช่เป็นความผิดฐานฉ้อโกง แต่เป็นความผิดฐานลักทรัพย์ที่เป็นของนายจ้าง (ฎ.๔๓๔๙/๒๕๔๕)

- พฤติการณ์ที่จำเลยที่ ๑ ลงบันทึกรายการนำหนักขึ้นงานที่ตกแต่งเสร็จแล้วให้สูงกว่าน้ำหนักขึ้นงานที่แท้จริงโดยมีเจตนาร่วมกับจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๔ เพื่อเอาผงเงินและเศษขึ้นงานของโจทก์ร่วมไป ถือว่าเป็นการร่วมกันวางแผนโดยมีเจตนาลักทรัพย์ซึ่งอยู่ในความครอบครองของโจทก์ร่วมไปโดยทุจริต เป็นความผิดฐานลักทรัพย์ ไม่เป็นความผิดฐานฉ้อโกง (ฎ.๗๔๓๙/๒๕๕๕)

๔.๕ ลักทรัพย์โดยใช้กลอุบาย

ความผิดลักทรัพย์ (โดยใช้กลอุบาย) มีลักษณะการกระทำใกล้เคียงกับความผิดฐานฉ้อโกงมาก เพราะเป็นการใช้อุบายหลอกลวงเช่นเดียวกัน ความแตกต่างอยู่ที่ว่า การกระทำที่จะเป็นความผิดฐานลักทรัพย์ จะต้องเป็นการเอาทรัพย์ของผู้อื่นไปโดยพลการโดยทุจริตลักษณะเป็นการประทุษร้ายต่อกรรมสิทธิ์และการครอบครองของผู้อื่นโดยเขาไม่ได้ยินยอมส่งมอบให้โดยสมัครใจ มิใช่ได้ทรัพย์ไปเพราะผู้อื่นยินยอมมอบให้เนื่องจากถูกหลอกลวง (ฎ.๖๘๙๒/๒๕๔๒ ประชุมใหญ่) ส่วนความผิดฐานฉ้อโกงเป็นเรื่องที่เจ้าของทรัพย์ได้อนุญาตหรือเต็มใจให้ทรัพย์สินไปเพราะผู้กระทำความผิดใช้อุบายหลอกลวงอันเป็นผลให้หลงเชื่อและมอบทรัพย์สินให้ถือได้ว่าเป็นความสมัครใจของผู้เสียหายที่สละการครอบครองทรัพย์สินให้ผู้หลอกลวง

- พฤติการณ์ของจำเลยที่เอาสุราต่างประเทศของกลางใส่ไว้ในลังน้ำปลาแล้วใช้สก็อตเทปปิดลังไว้โดยนำลังน้ำปลาอีกใบหนึ่งมาวางทับ จากนั้นจึงนำไปชำระเงินนั้น ย่อมแสดงให้เห็นว่าจำเลยมีเจตนา

ทุจริตที่จะเอาทรัพย์สินของผู้เสียหายไปตั้งแต่แรกแล้ว การที่จำเลยนำล้างน้ำปลาซึ่งมีสุราต่างประเทศซุกซ่อนอยู่ภายในไปชำระราคาเท่ากับราคาน้ำปลาจนพนักงานแคชเชียร์มอบล้างน้ำปลาทั้งสองล้างให้จำเลยไปเป็นเพียงกลอุบายเพื่อให้บรรลุผลคือ การเอาสุราต่างประเทศของกลางของผู้เสียหายไปโดยทุจริตเท่านั้น พนักงานแคชเชียร์ซึ่งเป็นตัวแทนของผู้เสียหาย**มิได้มีเจตนาส่งมอบการครอบครอง**สุราต่างประเทศให้แก่จำเลย การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดฐานลักทรัพย์ตามฟ้อง หาใช่เป็นความผิดฐานฉ้อโกง (ฎ.๓๙๓๕/๒๕๕๓)

- จำเลยทั้งสองกระทำความผิดฐานร่วมกันลักทรัพย์ของผู้เสียหายโดยเอาทรัพย์สินหลายรายการใส่ในกล่องกระดาษใส่พัดลม และนำผ่านเครื่องเก็บเงินของผู้เสียหายและชำระราคาสินค้าเท่ากับราคาค่าพัดลม ๓ เครื่อง ซึ่งมีราคน้อยกว่าราคาสินค้าในกล่องกระดาษดังกล่าวที่จำเลยลักไป จึงเป็นการลักทรัพย์โดยใช้กลอุบาย (ฎ.๘๕/๒๕๔๒)

- จำเลยที่ ๑ กับพวกได้พาผู้เสียหายไปพบจำเลยที่ ๒ ซึ่งอ้างตนว่าเป็นเสียใหญ่ต้องการซื้อที่ดินจำนวนมาก โดยจำเลยที่ ๓ อ้างตนว่าเป็นที่ปรึกษาบริษัทได้เข้าร่วมในการเจรจาด้วยหลังจากนั้นจำเลยที่ ๑ กับพวกได้เกลี้ยกล่อมให้ผู้เสียหายซื้อรถยนต์ โดยให้ผู้เสียหายเบิกเงินจากธนาคารจำนวน ๒๕๐,๐๐๐ บาท เพื่อนำไปซื้อรถยนต์ เมื่อผู้เสียหายเบิกเงินมาแล้วได้มอบให้นาง ก. เก็บไว้ในตะกร้าหมาก แต่พวกของจำเลยที่ ๑ ได้คว่ำเงินจำนวนดังกล่าวไปให้จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ โดยจำเลยที่ ๑ อ้างว่าจะเอาเงินไปให้แก่แก่หรือเสียใหญ่เพื่อซื้อรถ ในที่สุดจำเลยที่ ๑ พาผู้เสียหาย และ นาง ก. ไปส่งที่บ้าน บอกว่าวันรุ่งขึ้นเวลา ๘ นาฬิกา จะมารับ ถึงกำหนดนัดจำเลยที่ ๑ ไม่มาพบ ผู้เสียหายและนาง ก. ออกตามหาจำเลยที่ ๑ กับพวกแต่ไม่พบ จึงทราบว่าคุณจำเลยที่ ๑ กับพวกหลอกหลวง และนำความไปแจ้งต่อเจ้าพนักงานตำรวจ การกระทำของจำเลยที่ ๑ และที่ ๓ กับพวกเป็นกรณี**มีเจตนาทุจริตที่จะเอาทรัพย์สินของผู้เสียหายไปตั้งแต่เบื้องต้น** ส่วนการหลอกหลวงว่าจะรับซื้อที่ดินจำนวนมากก็ดี หรือการหลอกหลวงว่าจะพาไปซื้อรถยนต์ราคาถูกก็ดี ล้วนเป็นการสร้างกลอุบายเพื่อให้บรรลุผล คือการเอาเงินสดของผู้เสียหายจำนวน ๒๕๐,๐๐๐ บาท ไปโดยทุจริตอันเป็นความผิดฐานลักทรัพย์ตามฟ้อง หาใช่เป็นความผิดฐานฉ้อโกงไม่ (ฎ.๓๒๔๕/๒๕๔๕)

๔.๖ ผิดลักทรัพย์ ไม่ผิดยกยอก

การวินิจฉัยว่าการกระทำใดเป็นความผิดฐานลักทรัพย์หรือความผิดฐานยกยอก จะต้องดูว่าขณะเกิดเหตุทรัพย์สินอยู่ในความครอบครองของใคร ถ้าอยู่ในความครอบครองของเจ้าของทรัพย์สิน ก็เป็นความผิดฐานลักทรัพย์ แต่ถ้าอยู่ในความครอบครองของผู้กระทำผิด ก็เป็นความผิดฐานยกยอก การที่เจ้าของมอบการครอบครองทรัพย์สินให้ชั่วคราวยังต้องถือว่าการครอบครองอยู่กับเจ้าของทรัพย์สิน

- จำเลยทั้งสองเป็นลูกจ้างของโจทก์ร่วม ทำหน้าที่ซัปรถยนต์บรรทุกน้ำมันปาล์มของโจทก์ร่วมจากอำเภอสีเกา จังหวัดตรัง ไปส่งแก่ลูกค้าที่เขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร ที่จำเลยทั้งสองครอบครองน้ำมันปาล์มของโจทก์ร่วมขณะเดินทางเป็นเพียงการครอบครองแทนโจทก์ร่วมไว้ชั่วคราวชั่วขณะหนึ่งเท่านั้น การครอบครองน้ำมันปาล์มโดยแท้จริงยังอยู่ที่โจทก์ร่วม เมื่อจำเลยทั้งสองเอาน้ำมันปาล์มของโจทก์ร่วมไปจึงเป็นการร่วมกันกระทำความผิดฐานลักทรัพย์ (ฎ.๘๕๔๕/๒๕๕๕)

- ในขณะที่เกิดเหตุบริษัท ว.จำกัด และจำเลยที่ ๓ และที่ ๔ เป็นผู้ครอบครองสินค้าปุ๋ยเคมีไว้แทนบริษัท ท. จำกัด(มหาชน) ดังนั้น ขณะเกิดเหตุ บริษัท ท. จำกัด (มหาชน) จึงเป็นผู้เสียหายด้วย และสำหรับจำเลยที่ ๓ และที่ ๔ นั้นเป็นลูกจ้างของบริษัท ว. จำกัด มีหน้าที่ควบคุมหรือบรรทุกสินค้าดังกล่าวไปส่งที่สถานีสินค้าของผู้เสียหาย การครอบครองของจำเลยที่ ๓ และที่ ๔ เป็นการครอบครองแทนไว้ชั่วคราวชั่ว

ขณะหนึ่งเท่านั้น อำนวยการครอบครองสินค้าที่แท้จริงยังอยู่กับผู้เสียหาย เมื่อจำเลยที่ ๓ และที่ ๔ ร่วมกับพวกเอาทรัพย์สินดังกล่าวไปโดยทุจริต จึงเป็นการกระทำความผิดฐานลักทรัพย์ (ฎ.๑๓๐๗/๒๕๕๔)

- จำเลยทำงานเป็นเลขานุการส่วนตัวของผู้เสียหายและมีหน้าที่ทำงานเพียงตามที่ผู้เสียหายมอบหมาย ต้องถือว่า**ใบรับเงินชั่วคราวยังอยู่ในความครอบครองของผู้เสียหายและผู้เสียหายมิได้มอบการครอบครองให้แก่จำเลย** ดังนั้นการที่จำเลยนำใบรับเงินชั่วคราวไปใช้ประกอบการขอรับเบี้ยประกันจาก ด. โดยผู้เสียหายมิได้มอบหมายหรือรู้เห็น ย่อมถือได้ว่าเป็นการเอาไปจากผู้เสียหายโดยทุจริต จำเลยจึงมีความผิดฐานลักทรัพย์ (ฎ.๑๐๙๙/๒๕๕๔)

- ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าบริษัทเซลล์แห่งประเทศไทยจำกัด ผู้เสียหายซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์แบบกระเป่าหิ้ว ยี่ห้อคอมแพค จากบริษัทโอลิมเปียไทย จำกัด ในราคา ๑๗๕,๔๘๐ บาท ผู้เสียหายเก็บเครื่องคอมพิวเตอร์ดังกล่าวไว้ที่ห้องสมุดของฝ่ายเทคนิคเพื่อให้พนักงานฝ่ายเทคนิคใช้ในการให้บริการแก่ลูกค้าและจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับน้ำมันหล่อลื่นและจารบี เมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๓๘ พนักงานฝ่ายเทคนิคและฝ่ายขายอุตสาหกรรมเกี่ยวกับน้ำมันเครื่องและน้ำมันเชื้อเพลิงไปจัดสัมมนาที่โรงแรมโฆเซ จังหวัดขอนแก่น โดยนำเครื่องคอมพิวเตอร์เครื่องดังกล่าวไปด้วยหลังจากเสร็จการสัมมนามีการเก็บสิ่งของใส่ท้ายรถยนต์ของผู้เสียหายซึ่งนำไปใช้ในระหว่างสัมมนาและเครื่องคอมพิวเตอร์ดังกล่าวถูกนำมาเก็บไว้ที่ท้ายกระบะโปรงรถยนต์ของผู้เสียหายคันที่จำเลยซึ่งเป็นพนักงานฝ่ายขายอุตสาหกรรมน้ำมันหล่อลื่นของผู้เสียหายเป็นผู้ขับ แล้วต่อมาจำเลยให้นายณัฐพล ชินอมรพงษ์ พี่จำเลยนำเครื่องคอมพิวเตอร์ดังกล่าวนั้นไปใช้ประโยชน์ส่วนตัวโดยทุจริตคดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยว่าการกระทำของจำเลยเป็นความผิดฐานลักทรัพย์ มิใช่ความผิดฐานลักทรัพย์ เห็นว่า การที่ผู้เสียหายนำเครื่องคอมพิวเตอร์ของผู้เสียหายไปเก็บไว้ที่ท้ายกระบะโปรงรถยนต์ของผู้เสียหายคันที่ให้จำเลยนำไปใช้ในการทำงานโดยจำเลยไม่ทราบมาก่อนดังที่จำเลยเบิกความกล่าวอ้างนั้น **ผู้เสียหายมิได้สละการครอบครองเครื่องคอมพิวเตอร์แต่อย่างใด เครื่องคอมพิวเตอร์ยังอยู่ในความยึดถือของผู้เสียหายและจำเลยควรรู้ว่าผู้เสียหายจะต้องติดตามเอาเครื่องคอมพิวเตอร์คืน** การที่จำเลยยอมให้นายณัฐพลนำเครื่องคอมพิวเตอร์ดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ส่วนตัวจึงเป็นการที่จำเลยเอาเครื่องคอมพิวเตอร์ไปจากการครอบครองของผู้เสียหายเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดฐานลักทรัพย์ หากใช้เป็นความผิดฐานลักทรัพย์ดังที่จำเลยกล่าวอ้างในฎีกาไม่ (ฎ.๓๓๓๓/๒๕๔๕)

- จำเลยเช่าที่ดินของโจทก์ทำไร่ แล้วจำเลยขุดเอาดินจากที่ดินนั้นไปขายโดยทุจริต จำเลยมีความผิดฐานลักทรัพย์ ไม่ผิดฐานลักทรัพย์ เพราะการเช่าที่ดินนั้น ผู้ให้เช่าให้เช่าทรัพย์สินในสภาพที่เป็นอสังหาริมทรัพย์ เมื่อที่ดินถูกขุดขึ้นมาแล้วย่อมเปลี่ยนสภาพเป็นสังหาริมทรัพย์ จึงถือไม่ได้ว่าเป็นทรัพย์สินที่เช่าที่ดินที่ถูกขุดขึ้นมาจึงคงอยู่ในความครอบครองของผู้ให้เช่า (ฎ.๗๕๕/๒๕๒๗ ประชุมใหญ่, ฎ.๕๔๒๓/๒๕๔๑)

๔.๗ ผิดลักทรัพย์ ไม่ผิดชิงทรัพย์

การวินิจฉัยว่าการกระทำใดเป็นความผิดฐานลักทรัพย์หรือฐานชิงทรัพย์ ต้องพิจารณาว่าการใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญว่าในทันทีใดนั้นจะใช้กำลังประทุษร้ายอันเป็นองค์ประกอบความผิดฐานชิงทรัพย์เกิดขึ้นพร้อมกับการลักทรัพย์หรือเป็นเหตุการณ์ต่อเนื่องกันหรือไม่ และเจตนาลักทรัพย์และเจตนาประทุษร้ายเกิดขึ้นพร้อมกันหรือไม่ หากเจตนาใดเจตนาหนึ่งมาเกิดภายหลังแยกจากกันได้ ก็ไม่มีความผิดฐานชิงทรัพย์ แต่เป็นความผิดฐานลักทรัพย์ เช่นเจตนาฆ่าผู้เสียหาย แต่หลังจากทำร้าย

แล้ว เกิดเจตนาลักทรัพย์จึงเอาทรัพย์ของผู้เสียหายไป หรือเจตนาลักทรัพย์ แต่เกิดโมโหได้ใช้กำลังทำร้ายผู้เสียหายต่อ ก็เป็นความผิดเพียงความผิดฐานลักทรัพย์ และทำร้ายร่างกาย มิใช่ความผิดฐานชิงทรัพย์

- ก่อนที่จำเลยจะพาพรรคพวกมาทำร้ายผู้เสียหายนั้น ผู้เสียหายกับจำเลยมีเรื่องวิวาทกันมาก่อนแล้ว แต่จำเลยสู้ไม่ได้จึงวิ่งหนีไปตามพรรคพวกของจำเลยคือ นายสุรพงษ์ บุญมี และนายทรงกรต บุญมี มารุมทำร้ายผู้เสียหายโดยจำเลยใช้เหล็กแปบตีผู้เสียหายที่ศีรษะจนล้มลง จากนั้นจำเลย นายสุรพงษ์ และนายทรงกรตก็ร่วมกันรุมทำร้ายผู้เสียหายจนได้รับบาดเจ็บ แล้วนายสุรพงษ์และนายทรงกรตขับรถจักรยานยนต์หลบหนีไป จำเลยคงอยู่ในที่เกิดเหตุเพียงคนเดียว จำเลยเข้าไปตะโกนบอกหน้าผู้เสียหาย ๑ ครั้ง พร้อมกับพูดว่า “มึงทำกูเจ็บ ก็ต้องเอาของมึง” แล้วกระชากเอาสร้อยคอทองคำหนัก ๒ บาท พระเครื่องเลี่ยมทองคำ ๑ องค์ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๑ เครื่อง และเงินสดอีก ๓๐๐ บาท ของผู้เสียหายหลบหนีไป เห็นว่า **จำเลยไม่ได้มีเจตนาที่จะชิงทรัพย์ของผู้เสียหายมาแต่แรก** แต่สาเหตุเนื่องจากผู้เสียหายกับจำเลยมีเรื่องวิวาทกันก่อน จำเลยสู้ไม่ได้จึงพาพรรคพวกคือนายสุรพงษ์และนายทรงกรตมารุมทำร้ายผู้เสียหายในภายหลังที่จำเลยเอาทรัพย์ของผู้เสียหายไป น่าจะเป็นผลพลอยได้จากการที่ผู้เสียหายถูกทำร้ายจนได้รับบาดเจ็บแล้วมากกว่า มิฉะนั้นจำเลยคงไม่พูดประโยคที่ว่า “มึงทำกูเจ็บ ก็ต้องเอาของมึง” ซึ่งมีลักษณะเป็นการแก้แค้นจากการถูกผู้เสียหายทำร้ายมาก่อน การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดฐานทำร้ายร่างกายและลักทรัพย์ของผู้เสียหายตามที่ศาลชั้นต้นพิพากษา ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาว่าจำเลยมีความผิดฐานชิงทรัพย์มานั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย (ฎ.๒๘๘๔/๒๕๕๐)

- จำเลยทั้งสองวางแผนลวงโจทก์ร่วมไปในที่เกิดเหตุ แล้วจำเลยที่ ๑ กระชากคอเสื้อโจทก์ร่วมลงมาจากรถและร้องบอกจำเลยที่ ๒ ว่ามาแล้ว จำเลยที่ ๒ จึงเดินออกมาจากข้างทาง เมื่อโจทก์ร่วมปฏิเสธไม่ยอมถอดเสื้อผ้าตามคำสั่ง จึงถูกจำเลยที่ ๑ ต่อยท้องและใบหน้าหลายครั้งจนล้มคว่ำ จำเลยที่ ๒ ร้องบอกว่า “เอามันให้สลบก่อน” จากนั้นจำเลยทั้งสองจึงรุมเตะทำร้ายโจทก์ร่วมจนกระทั่งสิ้นสติไป จำเลยทั้งสองเพียงแต่ใช้หมัดและเท้าทำร้ายร่างกายโจทก์ร่วม ไม่ปรากฏว่ามีการใช้อาวุธหรือเลือกทำร้ายโจทก์ร่วมตรงบริเวณที่เป็นอวัยวะสำคัญอันอาจเป็นอันตรายแก่ชีวิตได้ ทั้งที่มีกำลังคนและร่างกายภาพเหนือกว่าอยู่ในท่าเลปลอดภัยกับมีเวลาและโอกาสที่จะเลือกกระทำแก่โจทก์ร่วมได้ตามอำเภอใจ บาดแผลที่โจทก์ร่วมถูกทำร้ายไม่ร้ายแรงจนทำให้ถึงแก่ความตายได้ แสดงว่าจำเลยทั้งสองมีเพียงเจตนาทำร้ายร่างกายโจทก์ร่วมเท่านั้น จำเลยทั้งสองจึงมีความผิดฐานทำร้ายร่างกายโจทก์ร่วมโดยไตร่ตรองไว้ก่อนจนได้รับอันตรายสาหัสตาม ป.อ. มาตรา ๒๘๘ หลังจากจำเลยทั้งสองรุมทำร้ายจนโจทก์ร่วมสลบแล้ว จำเลยที่ ๒ จึงกระชากสร้อยคอของโจทก์ร่วมส่งให้จำเลยที่ ๑ แสดงให้เห็นว่าเมื่อแรกวางแผนลวงโจทก์ร่วมมาซึ่งที่เกิดเหตุจนกระทั่งรุมทำร้ายโจทก์ร่วมสลบนั้น จำเลยทั้งสองยังไม่มีเจตนาจะเอาทรัพย์ของโจทก์ร่วม แต่หลังจากหยุดทำร้ายโจทก์ร่วมแล้ว จำเลยที่ ๒ จึงเกิดเจตนาโลภปลดทรัพย์ของโจทก์ร่วมส่งให้จำเลยที่ ๑ แล้วพากันหลบหนี **เจตนาต่อทรัพย์ดังกล่าวจึงเป็นคนละตอนคนละเจตนา**กับการลวงโจทก์ร่วมมาทำร้ายจนได้รับอันตรายสาหัส บาดแผลของโจทก์ร่วมจึงมิได้เกิดจากการมีเจตนาต่อทรัพย์ของโจทก์ร่วม แม้ภายหลังจำเลยที่ ๒ จะใช้ร่างกายภาพกระชากสร้อยไปจากคอโจทก์ร่วม แต่สร้อยคอและสร้อยข้อมือของโจทก์ร่วมเป็นสร้อยเส้นเล็กจึงค่อนข้างขาดง่าย สภาพบาดแผลที่คอโจทก์ร่วมไม่มีร่องรอยบาดแผลจากการถูกสร้อยบาดตามแรงกระชากที่จำเลยที่ ๒ กระทำต่อทรัพย์ปรากฏให้เห็น แสดงว่าร่างกายภาพที่จำเลยที่ ๒ กระทำนั้นไม่ถึงกับอันตรายแก่กายของโจทก์ร่วม สภาพเช่นนี้ไม่พอให้ถือว่าเป็นการประทุษร้ายแก่กายของโจทก์ร่วมตาม ป.อ. มาตรา ๑ (๖) การกระทำของจำเลยทั้งสองจึงเป็นเพียงความผิดฐานลักทรัพย์ในเวลากลางคืน (ฎ.๘๗๐๑/๒๕๔๗)

- ขณะเกิดเหตุผู้ตายสั่งให้จำเลยขึ้นไปจัดเรียงกระเป๋าพลาสติกบนชั้นที่ ๒ ของโกดังเก็บสินค้า จำเลยทำตามคำสั่งจนเกือบเสร็จแล้ว แต่ผู้ตายไม่พอใจและสั่งให้จำเลยจัดเรียงใหม่ จำเลยบอกว่าเหนื่อยและปวดท้อง ผู้ตายพูดคำว่าจำเลย จำเลยโกรธจึงหยิบท่อนไม้ด้ามรมตีผู้ตาย **เชื่อว่าเหตุที่จำเลยฆ่าผู้ตาย** เนื่องจากโกรธที่ผู้ตายตำหนิจำเลย มิได้เกิดจากความประสงค์ต่อทรัพย์สินมาก่อน การลักทรัพย์เป็นการกระทำโดยเจตนาที่เกิดขึ้นภายหลังอันเป็นคุณละกรรมกับการกระทำผิดฐานฆ่าผู้อื่นซึ่งขาดตอนไปแล้ว ไม่เป็นความผิดฐานชิงทรัพย์ (ฎ.๘๘๓๖/๒๕๕๒)

- ขณะที่จำเลยซึ่งเป็นอดีตสามีของผู้เสียหายที่ ๑ ไปเคาะประตูเรียกที่บ้านพักของผู้เสียหายที่ ๑ มีผู้เสียหายที่ ๒ ซึ่งเป็นคูริกใหม่ของผู้เสียหายที่ ๑ เป็นผู้มาเปิดประตูห้อง ทันทีที่จำเลยเห็นผู้เสียหายที่ ๑ เดินออกมาจากห้องจึงเข้าไปทำการกระตุกสร้อยคอทองคำของผู้เสียหายที่ ๑ แล้วหลังจากนั้น จึงทำการตบตีผู้เสียหายที่ ๑ นั้น เห็นว่า การตบตีทำร้ายผู้เสียหายที่ ๑ เกิดขึ้นหลังจากจำเลยได้กระตุกสร้อยคอของผู้เสียหายที่ ๑ จนหลุดออกแล้ว ดังนั้น การกระตุกสร้อยคอกับการตบตีทำร้ายร่างกาย จึงแยกออกเป็น ๒ ตอน จำเลยมิได้ลักทรัพย์โดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญว่าในทันใดนั้นจะใช้กำลังประทุษร้ายผู้เสียหายที่ ๑ เพื่อความสะดวกแก่การลักทรัพย์หรือการพาทรัพย์นั้นไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓๙ (๑) แต่ตามที่จำเลยเข้าไปกระทำการกระตุกสร้อยคอของผู้เสียหายที่ ๑ จนขาดออกจากกันและเอาสร้อยคอกับรูปสัญลักษณ์ศาสนาอิสลามทองคำ ๑ องค์ไป จึงเป็นเรื่องที่จำเลยใช้กิริยาฉกฉวยเอาสร้อยคอและรูปสัญลักษณ์ศาสนาอิสลามทองคำของผู้เสียหายที่ ๑ ไปซึ่งหน้า จึงเป็นความผิดฐานชิงทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓๖ (ฎ.๖๙๑/๒๕๕๔)

๔.๘ ตั๊กกรว

- ในวันเวลาและสถานที่เกิดเหตุจำเลยที่ ๑ เข้าไปในบ้านอันเป็นเคหสถานที่อยู่อาศัยของ นาย ร. ผู้เสียหาย แล้วลักเอาแม่แรงตะเข้จำนวน ๑ อัน ราคา ๑,๔๐๐ บาท ถึงแก๊สจำนวน ๑ ถัง ราคา ๕๐๐ บาท ปากกาสำหรับจับเหล็กจำนวน ๑ ตัว ราคา ๑,๐๐๐ บาท รอกสำหรับยกรถจำนวน ๑ ตัว ราคา ๒,๐๐๐ บาท แม่แรงยกรถขนาดเล็กจำนวน ๔ ตัว ราคา ๒๐๐ บาท และปั๊มสูบน้ำจำนวน ๒ ตัว ราคา ๔๐ บาท ของผู้เสียหายกับเครื่องสูบน้ำจำนวน ๑ เครื่อง ราคา ๖,๐๐๐ บาท ของนาง ม. ซึ่งอยู่ในความครอบครองของผู้เสียหายไปโดยทุจริต โดยใช้ยานพาหนะเพื่อสะดวกแก่การกระทำผิดหรือพาทรัพย์นั้นไป คดีนี้มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า จำเลยที่ ๒ ได้ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๑ หรือไม่ โจทก์มีผู้เสียหายเบิกความว่า ผู้เสียหายกับนาง ส. ซึ่งเป็นภริยาไม่อยู่บ้าน แต่มีนาง ก. มารดาของนาง ส. เฝ้าบ้าน เมื่อพยานกลับมา นาง ก. บอกว่าจำเลยทั้งสองมาเอาทรัพย์สินของผู้เสียหายไป จำเลยที่ ๒ เป็นลูกจ้างของจำเลยที่ ๑ นาง ก. เบิกความว่าจำเลยที่ ๑ บอกว่าจะมาเอาสิ่งของของจำเลยที่ ๑ พยานจึงว่าถ้าเป็นของจำเลยที่ ๑ ก็เอาไป แต่หากไม่ใช่อย่าเอาไป นาง ส. เบิกความว่า หลังทราบเรื่องจากนาง ก. พยานได้ไปปรึกษากับเจ้าพนักงานตำรวจและนำหมายเรียกไปที่บ้านจำเลยที่ ๑ จำเลยที่ ๑ อ้างว่าทรัพย์สินที่เอาไปเป็นของจำเลยที่ ๑ เอง เมื่อเจ้าพนักงานตำรวจจับตัวมา จำเลยที่ ๑ อ้างว่า เป็นทรัพย์สินของจำเลยที่ ๑ เจ้าพนักงานตำรวจจับตัวมา จำเลยที่ ๒ มาด้วย เพราะอยู่ด้วยกัน สิบตำรวจเอก ข. ผู้จับเบิกความว่า ชั้นจับกุมจำเลยทั้งสองให้การปฏิเสธ ร้อยตำรวจเอก ส. พนักงานสอบสวนเบิกความว่า ชั้นสอบสวนจำเลยทั้งสองให้การปฏิเสธ ส่วนจำเลยที่ ๒ นำสืบว่า จำเลยที่ ๒ เคยเป็นลูกจ้างของจำเลยที่ ๑ วันเกิดเหตุจำเลยที่ ๑ ขับรถยนต์กระบะมาตามจำเลยที่ ๒ ให้ไปช่วยขนอุปกรณ์ซ่อมรถของจำเลยที่ ๑ ที่ผู้เสียหายยืมไป เห็นว่า ที่โจทก์กล่าวอ้างว่าจำเลยที่ ๒ ร่วมกระทำความผิดคงได้ความเพียงพอว่า จำเลยที่ ๒ ได้ร่วมกับจำเลยที่ ๑ ในการขนทรัพย์สินของผู้เสียหายเท่านั้น กรณีไม่มีพฤติการณ์แวดล้อมอันสื่อเจตนาของจำเลยที่ ๒ อย่างอื่นประกอบ จำเลยที่ ๑ ใช้กลอุบายในการลักทรัพย์โดยอ้างต่อนาง

ก.ว่าจะมาเอาสิ่งของของจำเลยที่ ๑ เมื่อผู้เสียหายตามไปที่บ้านจำเลยที่ ๑ อ้างว่าทรัพย์สินดังกล่าวเป็นของตนเอง แม้ถูกจับก็ยังคงอ้างว่าเป็นของตนเอง ที่จำเลยที่ ๒ อ้างว่าจำเลยที่ ๑ มาตามให้ไปช่วยขนอุปกรณ์ซ่อมรถของจำเลยที่ ๑ ที่ผู้เสียหายยึดไปจึงมีเหตุผลน่ารับฟัง ข้อเท็จจริงได้ความว่าเมื่อได้ทรัพย์สินไปแล้วจำเลยที่ ๑ เป็นผู้ครอบครองเพียงลำพังและเก็บไว้ในที่เปิดเผยในบ้านของจำเลยที่ ๑ เองมิได้นำไปซุกซ่อนหรือนำไปจำหน่ายแบ่งเงินกัน อันจะสื่อให้เห็นเจตนาทุจริตของจำเลยที่ ๒ เมื่อถูกจับจำเลยที่ ๒ ก็ให้การปฏิเสธในทันทีทั้งชั้นจับกุมและชั้นสอบสวน ก็ได้ความจากคำของสืบตำรวจเอก ช.ตบหนายจำเลยที่ ๒ ถามค้านว่า จำเลยที่ ๒ บอกว่าไม่รู้เรื่องด้วย จำเลยที่ ๑ เป็นคนบอกให้ไปเอาของ ดังนี้ ลำพังเพียงพฤติการณ์ที่จำเลยที่ ๒ ไปช่วยจำเลยที่ ๑ ขนทรัพย์สินของผู้เสียหายดังกล่าวไม่พอฟังว่าจำเลยที่ ๒ ได้ร่วมลักทรัพย์กับจำเลยที่ ๑ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๗ พิพากษายกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ ๒ มานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วยในผลฎีกาของโจทก์ฟังไม่ขึ้น (ฎ.๔๓๑๔/๒๕๕๗)

๔.๙ ความผิดหลายกรรม

- ความผิดฐานลักบัตรเครดิตเป็นความผิดสำเร็จในตัวโดยอาศัยเจตนาแยกต่างหากจากความผิดฐานปลอมเอกสารสิทธิ ใช้เอกสารสิทธิปลอม และฐานฉ้อโกง การกระทำตามฟ้องจึงเป็นความผิด ๒ กรรม (ฎ.๔๒๔๓/๒๕๕๕)

- สัญญาณโทรศัพท์เป็นกรรมวิธีแปลงเสียงพูดให้เป็นกระแสไฟฟ้าแล้วส่งกระแสไฟฟ้านั้นไปในสายลวดไปเข้าเครื่องที่ศูนย์ชุมสายประจำภูมิภาคของการสื่อสารแห่งประเทศไทยผู้เสียหาย แล้วแปลงสัญญาณไฟฟ้าเป็นคลื่นวิทยุส่งไปยังเครื่องรับปลายทางในต่างประเทศ เครื่องรับปลายทางจะแปลงสัญญาณกลับเป็นเสียงพูดอีกครั้งหนึ่ง สัญญาณโทรศัพท์จึงเป็นกระแสไฟฟ้าที่แปลงมาจากเสียงพูดเคลื่อนที่ไปตามสายลวดที่จำเลยต่อพ่วงเป็นตัวนำจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง การที่จำเลยลักเอาสัญญาณโทรศัพท์จากสายโทรศัพท์ซึ่งอยู่ในความครอบครองของผู้เสียหายไปใช้เพื่อประโยชน์ของจำเลยโดยทุจริต จึงเป็นความผิดฐานลักทรัพย์จำเลยกระทำผิดฐานลักทรัพย์ต่อผู้เสียหายรายเดียวกันลักษณะการทำความผิดอย่างเดียวกัน สถานที่เกิดเหตุเดียวกันและมีเจตนาประสงค์ต่อผลอย่างเดียวกัน แต่จำเลยกระทำผิดแต่ละครั้งต่างวันต่างเวลากัน มิได้กระทำต่อเนื่องติดต่อกัน และหลังจากกระทำแต่ละครั้งบรรลุวัตถุประสงค์สมดังเจตนาแล้ว จำเลยก็เลิกกระทำโดยถอดเครื่องโทรศัพท์ออกจากสายสัญญาณโทรศัพท์ที่ต่อพ่วงเชื่อมติดกันไว้ อันเป็นการเลิกกระทำผิดในครั้งนั้น ๆ โดยเด็ดขาด การทำความผิดครั้งต่อไปต้องนำเครื่องโทรศัพท์ไปพ่วงกับสายสัญญาณโทรศัพท์ของผู้เสียหายใหม่ทุกครั้ง การทำความผิดของจำเลยแต่ละครั้งจึงแยกต่างหากจากกันอันเป็นการทำความผิดต่างกรรมต่างวาระ (ฎ.๒๒๘๖/๒๕๕๕)

- ขณะเกิดเหตุจำเลยทำงานเป็นลูกจ้างของโจทก์ร่วมสาขาจอมบึง ตำแหน่งพนักงานพิธีการสินเชื่อ มีหน้าที่รับซื้อขายลดเช็คของลูกค้าโจทก์ร่วมโดยจะต้องลงรายละเอียดข้อมูลในเครื่องคอมพิวเตอร์และสมุดบันทึก เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๓๘ จำเลยบันทึกรายละเอียดข้อมูลในเครื่องคอมพิวเตอร์อันเป็นที่จวนาย ป. นำเช็คมาขายลดแก่โจทก์ร่วม ๑ ฉบับ โดยไม่มีการซื้อขายลดเช็คจริง และได้นำไปเสร็จรับเงินจากการขายลดเช็คดังกล่าวเข้าบัญชีของนาย ป. ซึ่งเป็นบัญชีปลอมที่เปิดในวันเดียวกันนั้นจำนวน ๔๔๓,๐๔๑.๑๐ บาท แล้วจำเลยทำรายการถอนเงินสดจากโจทก์ร่วมจำนวน ๓๔๐,๐๐๐ บาท ให้แก่จำเลยรับไปแทนนาย ป. ต่อมาวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๓๘ จำเลยนำสมุดคู่ฝากของนาย ป. ทำรายการถอนเงินสดจากโจทก์ร่วมอีก ๖๐,๐๐๐ บาท ต่อมาวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๓๘ จำเลยบันทึกรายละเอียดข้อมูลในเครื่องคอมพิวเตอร์อันเป็นที่จวนาย ส. นำเช็คมาขายลดแก่โจทก์ร่วม ๑ ฉบับ โดยไม่มีการซื้อขายลดเช็คจริงและได้นำไปเสร็จรับเงินจากการ

ชายลดเช็คดังกล่าวเข้าบัญชีของนาย ป.จำนวน ๔๖๔,๗๓๙.๗๕ บาท ครั้นในวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๓๘ จำเลย นำสมุดคู่ฝากของนาย ป.ทำรายการถอนเงินสดจากโจทก์ร่วมจำนวน ๒๕๐,๐๐๐ บาท และในวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๓๘ จำเลยทำรายการขอออกเช็คเช็คและถอนเงินสดจากโจทก์ร่วมรวมจำนวน ๑๙๔,๕๐๐ บาท การกระทำของจำเลยดังกล่าวศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค ๗ พิพากษาต้องกันว่าเป็นความผิดฐานลักทรัพย์ ๔ กรรม ต่างกัน คดีคงมีปัญหาวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยในชั้นนี้เพียงว่าจำเลยกระทำความผิดเพียง ๒ กรรม หรือไม่ ในปัญหาข้อนี้จำเลยฎีกาว่า ลักษณะแห่งการกระทำในคดีนี้เป็นการกระทำความผิดเพียง ๒ กรรม เพราะเมื่อจำเลยบันทึกรายละเอียดข้อมูลรายการชายลดเช็คที่อ้างว่าเป็นของนาย ป.และของนาย ส.ในเครื่องคอมพิวเตอร์จนกระทั่งได้รับใบเสร็จรับเงินการชายลดเช็คแต่ละฉบับ ถือได้ว่าการลักเงินของโจทก์ร่วมจำนวน ตามใบเสร็จรับเงินจากการชายลดเช็คแต่ละฉบับเป็นความผิดฐานลักทรัพย์ที่สำเร็จแล้ว การนำเงินจำนวนตาม ใบเสร็จรับเงินจากการชายลดเช็คเข้าบัญชีนาย ป.ซึ่งเป็นบัญชีปลอมก็เป็นเพียงนำจำนวนเงินที่ลักสำเร็จแล้ว ๒ ครั้ง ไปพักไว้ในบัญชีดังกล่าว เมื่อมีการถอนเงินออกจากบัญชีดังกล่าวในภายหลังไม่ว่าจะกี่ครั้งก็ตามย่อมไม่ เป็นความผิดฐานลักทรัพย์อีกนั้น เห็นว่า ประมวลกฎหมายหมายอาญา มาตรา ๓๓๔ บัญญัติว่า "ผู้ใดเอาทรัพย์ของ ผู้อื่น...ไปโดยทุจริต ผู้นั้นกระทำความผิดฐานลักทรัพย์..."ความผิดฐานลักทรัพย์มีองค์ประกอบที่สำคัญข้อหนึ่ง คือ การเอาทรัพย์ของผู้อื่นไป คดีนี้โจทก์ฟ้องว่าจำเลยลักเงินสดของโจทก์ร่วมไป ๔ ครั้ง คือ เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๓๘ จำนวน ๓๔๐,๐๐๐ บาท วันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๓๘ จำนวน ๑๐๓,๐๐๐ บาท วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๓๘ จำนวน ๒๗๐,๐๐๐ บาท และวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๓๘ จำนวน ๑๙๔,๕๐๐ บาท ซึ่งการจะเป็น ความผิดฐานลักทรัพย์สำเร็จในแต่ละครั้งก็ต่อเมื่อจำเลยเบิกเอาเงินสดของโจทก์ร่วมไปจากโจทก์ร่วม ดังนั้น การที่จำเลยบันทึกรายละเอียดข้อมูลรายการชายลดเช็คแต่ละฉบับในเครื่องคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ จึง เป็นเพียงการใช้กลอุบายทำหลักฐานอันเป็นเท็จว่ามีลูกค่านำเช็คแต่ละฉบับไปชายลดให้แก่โจทก์ร่วม แม้การ บันทึกข้อมูลรายการชายลดเช็คแต่ละฉบับดังกล่าวจะสำเร็จจนได้รับใบเสร็จรับเงินจากการชายลดเช็คแล้วนำ ใบเสร็จรับเงินดังกล่าวไปเปิดบัญชีเงินฝากชื่อบัญชีนาย ป. ซึ่งเป็นบัญชีปลอมที่โจทก์ร่วมนั่นเอง เพื่อพักจำนวน เงินที่จะลักไว้ก็ตาม แต่จำนวนเงินตามใบเสร็จรับเงินหรือจำนวนเงินในบัญชีเงินฝากปลอมดังกล่าวยังเป็น กรรมสิทธิ์และอยู่ในความครอบครองของโจทก์ร่วม โดยเฉพาะบัญชีเงินฝากนั้นเป็นเพียงสมุดบันทึกรายการที่ โจทก์ร่วมใช้เป็นหลักฐานควบคุมการฝากและถอนเงินของเจ้าของบัญชีเท่านั้น และการถอนเงินจากบัญชี ดังกล่าวในแต่ละครั้งจำเป็นต้องทำรายการถอนเงินในแบบพิมพ์ใบถอนเงิน ฉะนั้น **ตราบไต่ที่ยังไม่มีการถอนเงินไป จากโจทก์ร่วมองค์ประกอบในความผิดฐานลักทรัพย์ในข้อเอาทรัพย์ไปจึงยังไม่เกิดขึ้น** เมื่อเป็นเช่นนี้การที่ ปรากฏจำนวนเงินในบัญชีที่แม้จะเปิดเป็นเท็จไว้ก็ยังไม่ถือว่า การลักเงินสดของโจทก์ร่วมสำเร็จแล้วดังที่ จำเลยฎีกา เมื่อข้อเท็จจริงฟังเป็นยุติตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๗ แล้วว่าจำเลยทำรายการถอนเงินโดย อ้างเท็จว่ามีลูกค่านำมาถอนแล้วเอาเงินสดของโจทก์ร่วมไป ๔ ครั้ง ตามวันและจำนวนที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๗ ฟังมา จึงเป็นการลักเงินสดของโจทก์ร่วมคนละวันต่างวาระกัน การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดฐานลัก ทรัพย์ ๔ กรรม ต่างกัน มิใช่ ๒ กรรม ดังที่จำเลยฎีกา" พิพากษายืน (ฎ.๑๑๔๗/๒๕๔๖)

การกระทำความผิดกึ่งผิดกฎหมายหลายบท

- จำเลยทั้งสองร่วมกันลักทรัพย์ของผู้เสียหายซึ่งเป็นนายจ้างเมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๕๐ และร่วมกันปลอมใบส่งของ เล่มที่ ๓/๓ เลขที่ ๑๘ ลงวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๕๐ อันเป็นเอกสารสิทธิของผู้เสียหาย แล้วนำใบส่งของที่ทำปลอมขึ้นนั้นไปแสดงต่อนาง ส. กรรมการผู้จัดการของผู้เสียหายในวันเดียวกัน แม้การปลอม เอกสารดังกล่าวจะกระทำภายหลังจากจำเลยทั้งสองลักทรัพย์สำเร็จ แต่ก็เป็นการกระทำที่เกี่ยวข้องกัน โดย จำเลยทั้งสองมีเจตนาที่จะใช้เอกสารปลอมที่สร้างขึ้นเป็นหลักฐานเพื่อปกปิดการกระทำของตนที่ได้ลักทรัพย์ของ

ผู้เสียหายไป ความผิดฐานร่วมกันปลอมเอกสารสิทธิและใช้เอกสารสิทธิปลอมกับความผิดฐานร่วมกันลักทรัพย์ นายจ้าง จึงเป็นการกระทำโดยมีเจตนาเดียวกัน เป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท (ฎ.๑๖๙๔/๒๕๕๕)

๔.๑๐ ข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในทางพิจารณาต่างจากฟ้อง

วันเวลาเกิดเหตุตามฟ้องแตกต่างจากวันเกิดเหตุในทางพิจารณา

- ที่จำเลยฎีกาในประการต่อไปว่า คดีนี้โจทก์ฟ้องว่า เมื่อระหว่างวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๓๘ ถึงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๓๘ เวลากลางวันและกลางคืนติดต่อกันวันเวลาใดไม่ปรากฏชัดจำเลยลักเครื่องคอมพิวเตอร์แบบกระเป๋าหิ้ว ยี่ห้อคอมแพค ๑ เครื่องราคา ๑๗๐,๐๐๐ บาท ของผู้เสียหายไป แต่ข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในทางพิจารณากลับปรากฏว่าจำเลยลักเครื่องคอมพิวเตอร์ของผู้เสียหายไปหลังจากวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๓๘ ซึ่งมีการจัดสัมมนาที่จังหวัดขอนแก่นแล้ววันเวลาตามที่ปรากฏในทางพิจารณาจึงแตกต่างกับวันเวลาดังที่กล่าวในฟ้อง ทำให้จำเลยเสียเปรียบในการต่อสู้คดีและจำเลยไม่สามารถต่อสู้คดีได้ถูกต้องศาลต้องยกฟ้องโจทก์นั้นเห็นว่า การที่ข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในทางพิจารณาแตกต่างกับข้อเท็จจริงดังที่กล่าวในฟ้องเกี่ยวกับเวลากระทำความผิดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๒ วรรคสาม บัญญัติมิให้ถือว่าต่างกันข้อสาระสำคัญ ทั้งนี้ให้ถือว่าข้อที่พิจารณาได้ความนั้นเป็นเรื่องเกินคำขอหรือเป็นเรื่องที่โจทก์ไม่ประสงค์ให้ลงโทษจึงไม่เป็นเหตุให้ต้องยกฟ้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๒ วรรคสอง เว้นแต่จะปรากฏแก่ศาลว่าการที่ฟ้องผิดไปเป็นเหตุให้จำเลยหลงต่อสู้ จึงจะถือว่าข้อเท็จจริงที่แตกต่างกันเป็นข้อแตกต่างในข้อสาระสำคัญอันเป็นเหตุให้ต้องยกฟ้อง แต่ตามที่นาย ส. พยานโจทก์เบิกความว่า เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๓๘ พนักงานฝ่ายเทคนิคและฝ่ายขายอุตสาหกรรมเกี่ยวกับน้ำมันเครื่องและน้ำมันเชื้อเพลิงของผู้เสียหายไปจัดสัมมนาที่โรงแรมโฆษะ จังหวัดขอนแก่น โดยนำเครื่องคอมพิวเตอร์ไปด้วยนั้น จำเลยก็นำสืบข้อเท็จจริงตรงตามที่นาย ส. เบิกความแสดงว่าจำเลยมิได้หลงต่อสู้กรณีมิใช่เรื่องที่ฟ้องผิดไปเป็นเหตุให้จำเลยหลงต่อสู้ เมื่อข้อแตกต่างดังกล่าวมิใช่สาระสำคัญทั้งจำเลยมิได้หลงต่อสู้ศาลจึงลงโทษจำเลยตามข้อเท็จจริงที่ได้ความนั้นได้ ซึ่งเป็นไปตามข้อยกเว้นที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๒ วรรคสอง (ฎ.๓๓๓๓/๒๕๔๕)

ทรัพย์สินตามฟ้องแตกต่างกับที่ปรากฏในทางพิจารณา

- โจทก์ฟ้องว่าจำเลยลักเอาเม็ดพลาสติกที่ไม่บดแล้วของผู้เสียหายไป แต่ทางพิจารณาได้ความว่า ผู้เสียหายกับจำเลยประกอบธุรกิจร่วมกัน โดยจำเลยมีหน้าที่แต่เพียงผู้เดียวที่ไปประมูลเม็ดพลาสติกมือสองนำมาบดแล้วนำไปขายและเก็บเงินจากลูกค้า ส่วนโจทก์มีหน้าที่ออกเงินลงทุน แต่สาเหตุที่ผู้เสียหายดำเนินคดีนี้ แก่จำเลย เนื่องจากจำเลยนำเม็ดพลาสติกที่บดแล้วไปขายให้แก่ลูกค้า เมื่อรับเงินมาแล้วไม่ยอมส่งมอบให้แก่ผู้เสียหายหาใช่จำเลยลักเม็ดพลาสติกไม่ ทรัพย์สินที่กล่าวหาว่าจำเลยกระทำความผิดจึงแตกต่างจากข้อเท็จจริงที่ได้ความจากทางพิจารณาเพราะเงินที่จำเลยไม่ยอมมอบแก่ผู้เสียหายมิใช่สิ่งของที่เกี่ยวข้องกับการกระทำทั้งหลายที่อ้างว่าจำเลยกระทำความผิด จึงเป็นข้อแตกต่างในสาระสำคัญ และศาลไม่อาจนำข้อเท็จจริงที่ได้จากทางพิจารณามาวินิจฉัยว่าจำเลยกระทำความผิดอาญาฐานใดได้ เพราะเป็นการพิพากษาเกินฟ้อง (ฎ.๓๑๑๔/๒๕๕๕)

ส่วนที่ ๕ การสังคีตความผิดฐานลักทรัพย์โดยเหตุฉกรรจ์ (มาตรา ๓๓๕)

มาตรา ๓๓๕ ผู้ใดลักทรัพย์

(๑) ในเวลากลางคืน

(๒) ในที่หรือบริเวณที่มีเหตุเพลิงไหม้ การระเบิด อุทกภัย หรือในที่หรือบริเวณที่มีอุบัติเหตุเหตุทุกขภัยแก่รถไฟหรือยานพาหนะอื่นที่ประชาชนโดยสารหรือภัยพิบัติอื่นทำนองเดียวกันหรืออาศัยโอกาสที่มีเหตุเช่นนั้น หรืออาศัยโอกาสที่ประชาชนกำลังตื่นกลัวภัยอันตรายใดๆ

(๓) โดยทำอันตรายสิ่งกีดกั้นสำหรับคุ้มครองบุคคลหรือทรัพย์หรือโดยผ่านสิ่งเช่นนั้นเข้าไปด้วยประการใดๆ

(๔) โดยเข้าทางซึ่งได้ทำขึ้นโดยไม่ได้จำนงให้เป็นทางคนเข้าหรือเข้าทางช่องทางซึ่งผู้เป็นใจเปิดไว้ให้

(๕) โดยแปลงตัวหรือปลอมตัวเป็นผู้อื่น มอมหน้าหรือทำด้วยประการอื่นเพื่อไม่ให้เห็นหรือจำหน้าได้

(๖) โดยลวงว่าเป็นเจ้าพนักงาน

(๗) โดยมีอาวุธหรือโดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันตั้งแต่สองคนขึ้นไป

(๘) ในเคหสถาน สถานที่ราชการหรือสถานที่ที่จัดไว้เพื่อให้บริการสาธารณที่ตนได้เข้าไปโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือซ่อนตัวอยู่ในสถานที่นั้นๆ

(๙) ในสถานที่บูชาสาธารณ สถานีรถไฟ ท่าอากาศยาน ที่จอดรถ หรือเรือสาธารณ สาธารณสถานสำหรับขนถ่ายสินค้าหรือในยวดยานสาธารณ

(๑๐) ที่ใช้หรือมีไว้เพื่อสาธารณประโยชน์

(๑๑) ที่เป็นของนายจ้างหรือที่อยู่ในความครอบครองของนายจ้าง

(๑๒) ที่เป็นของผู้มีอาชีพกสิกรรม บรรดาที่เป็นผลิตภัณฑ์ พืชพันธุ์สัตว์ หรือเครื่องมืออันมีไว้สำหรับประกอบกสิกรรม หรือได้มาจากการกสิกรรมนั้น

ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท

ถ้าความผิดตามวรรคแรกเป็นการกระทำที่ประกอบด้วยลักษณะดังที่บัญญัติไว้ในอนุมาตราดังกล่าวแล้วตั้งแต่สองอนุมาตราขึ้นไป ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นสี่พันบาท

ถ้าความผิดตามวรรคแรกเป็นการกระทำต่อทรัพย์ที่เป็นโค กระบือ เครื่องกลหรือเครื่องจักร ที่ผู้มีอาชีพกสิกรรมมีไว้สำหรับประกอบกสิกรรม ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หกพันบาทถึงสองหมื่นบาท

ถ้าการกระทำความผิดดังกล่าวในมาตรานี้ เป็นการกระทำด้วยความจำใจหรือความยากจนเหลือหนทางและทรัพย์นั้นมีราคาเล็กน้อย ศาลจะลงโทษผู้กระทำความผิดดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๓๔ ก็ได้

๕.๑ การพิจารณาตาม มาตรา ๓๓๕ (๑) - (๑๒)

(๑) ในเวลากลางคืน

“กลางคืน” ตามประมวลกฎหมายหมายอาญา มาตรา ๑(๑๑) หมายความว่า เวลาระหว่างพระอาทิตย์ตกและพระอาทิตย์ขึ้น โดยดูจากดวงอาทิตย์ว่าตกและขึ้นจากขอบฟ้าแล้วหรือไม่ มิใช่ดูจากแสงอาทิตย์แม้แสงอาทิตย์ยังสว่างอยู่ แต่ถ้าดวงอาทิตย์ลับขอบฟ้าไปแล้ว ก็ต้องถือว่าเวลากลางคืน (ฎ.๕๓๐/๒๔๘๗, ๔๔๓/๒๔๘๖, ๖๔๑/๒๔๙๙) ถ้าดวงอาทิตย์ยังไม่ตกดินแต่มีเมฆมาบังพระอาทิตย์ทำให้มืด (ฎ.๑๒๙๒/๒๔๙๘) หรือ

เกิดสุริยุปราคา ก็ไม่ใช่เวลากลางคืน ในการบรรยายฟ้องพนักงานอัยการจะแบ่งเวลากลางคืนออกเป็น ๒ ช่วง คือ กลางคืนหลังเที่ยง(ตั้งแต่พระอาทิตย์ตกถึง ๒๔.๐๐ น.) และกลางคืนก่อนเที่ยง (๐๐.๐๑ น. ถึงพระอาทิตย์ขึ้น) ในบางคดีเหตุเกิดตอนเย็นไม่แน่นอนว่าพระอาทิตย์ตกแล้วหรือไม่ พนักงานสอบสวนอาจมีหนังสือสอบถามเวลาพระอาทิตย์ตกจากกรมอุตุนิยมวิทยาได้ ปัญหามักเกิดกรณีที่พนักงานสอบสวนตั้งข้อหาลักทรัพย์ในเวลากลางคืน แต่ไม่ทราบว่าทรัพย์ถูกลักไปเมื่อไร พนักงานอัยการก็ต้องบรรยายฟ้องเป็นช่วงเวลา ตั้งแต่วันเวลาที่ผู้เสียหายเห็นทรัพย์ครั้งสุดท้ายก่อนถูกลักไป ถึงวันเวลาที่ทราบว่าทรัพย์ถูกลักไป ซึ่งช่วงเวลาดังกล่าว บางคดีครอบคลุมถึงเวลากลางวันด้วย เช่น ฟ้องจำเลยในฐานะความผิดลักทรัพย์เวลากลางคืน โดยบรรยายฟ้องว่า “เมื่อระหว่างวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๗ เวลากลางคืนหลังเที่ยง ถึงวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๕๗ เวลากลางวัน วันเวลาใดไม่ปรากฏชัด” หากในวันสอบคำให้การจำเลย จำเลยให้การรับสารภาพต่อศาล โดยพนักงานอัยการไม่ได้ไปฟังการพิจารณาด้วย ศาลก็จะพิพากษาลงโทษจำเลยฐานลักทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓๔ ไม่ลงโทษฐานลักทรัพย์ในเวลากลางคืนตามฟ้องโดยยกประโยชน์แห่งความสงสัยให้แก่จำเลยว่าเป็นการลักทรัพย์ในเวลากลางวัน ทั้งนี้เพราะพนักงานอัยการโจทก์มิได้ไปศาลจึงไม่ได้ขอให้ศาลสอบถามจำเลยว่าจะรับสารภาพว่าลักทรัพย์ในเวลากลางคืนหรือไม่ และไม่ได้แถลงขอสืบพยานเพื่อให้ได้ความว่าจำเลยลักทรัพย์ในเวลากลางคืน ซึ่งถือเป็นความบกพร่องในการปฏิบัติราชการของพนักงานอัยการซึ่งเป็นเวรชี้ (หนังสือสำนักงานอัยการสูงสุดที่ อส (สฝสท.) ๐๐๑๘/ว.๘๙ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๙) เพราะกรณีเช่นว่านี้ สำนักงานอัยการสูงสุดได้เคยมีหนังสือที่ อส (สฝปผ.)๐๐๑๘/ว๑๑๗ ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๑ กำชับให้พนักงานอัยการผู้ทำหน้าที่เวรชี้ให้ไปศาลทุกครั้ง ดังนั้น เมื่อมีการฟ้องในลักษณะดังกล่าว พนักงานอัยการจึงต้องเอาใจใส่เป็นพิเศษโดยไปศาลและอยู่ในห้องพิจารณาในขณะที่ศาลทำการสอบคำให้การจำเลย หากจำเลยให้การรับสารภาพตามฟ้อง พนักงานอัยการก็ต้องให้ศาลถามจำเลยให้ชัดเจนว่ารับสารภาพว่าลักทรัพย์ในเวลากลางคืนหรือไม่ หากจำเลยไม่ยอมรับโดยชัดแจ้ง พนักงานอัยการต้องแถลงขอสืบพยานโจทก์ แม้พยานหลักฐานในสำนวนจะไม่สามารถพิสูจน์ว่าจำเลยลักทรัพย์ไปในเวลากลางคืนก็ตาม พนักงานอัยการจะแถลงไม่ติดใจสืบพยานไม่ได้ (ตามระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาของพนักงานอัยการ พ.ศ.๒๕๕๗ ข้อ ๑๐๐)

- โจทก์บรรยายฟ้องว่า เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๑ เวลากลางคืนก่อนเที่ยง ถึงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๒ เวลากลางวันต่อเนื่องกัน วันเวลาใดไม่ปรากฏชัด มีคนร้ายเข้าไปในบ้านอันเป็นเคหสถานที่อยู่อาศัยของผู้เสียหายและลักเอาทรัพย์รวม ๕ รายการของผู้เสียหายซึ่งเก็บรักษาไว้ในเคหสถานดังกล่าวไป แม้คำบรรยายฟ้องของโจทก์พอที่จะทำให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดีว่าวันเวลาที่จำเลยกระทำความผิดเป็นช่วงเวลาใดและจำเลยให้การรับสารภาพข้อหาลักทรัพย์ตามฟ้องก็ตาม แต่โจทก์ก็ไม่ได้นำสืบเกี่ยวกับเวลาเกิดเหตุให้ศาลเห็นว่าจำเลยลักทรัพย์ในเวลากลางคืน ซึ่งความจริงเหตุอาจจะเกิดในเวลากลางวันก็ได้ จึงต้องยกประโยชน์ให้แก่จำเลยโดยฟังได้แต่เพียงว่าจำเลยลักทรัพย์ในเวลากลางวัน (ฎ.๓๒๐๘/๒๕๕๔)

- โจทก์บรรยายฟ้องว่า เมื่อระหว่างวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๔ เวลากลางคืนก่อนเที่ยงจนถึงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๔ เวลากลางวัน วันเวลาใดไม่ปรากฏชัด จำเลยลักทรัพย์สร้อยข้อมือทองคำของผู้เสียหายไปโดยทุจริต แม้คำบรรยายฟ้องของโจทก์พอที่จะทำให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดีว่าวันเวลาที่จำเลยกระทำความผิดเป็นช่วงวันเวลาใดและจำเลยให้การรับสารภาพตามฟ้อง แต่โจทก์ก็ไม่ได้นำสืบเกี่ยวกับเวลาเกิดเหตุให้ศาลเห็นว่าจำเลยลักทรัพย์ในเวลากลางคืน ซึ่งความจริงเหตุอาจจะเกิดในเวลากลางวันก็ได้ จึงต้องยกประโยชน์ให้แก่จำเลยโดยฟังว่าจำเลยลักทรัพย์ในเวลากลางวัน (ฎ.๔๘๐๗/๒๕๕๕)